

๑ นิราศ นาง กระษัตริ์ ชบา ราช

เป็น เรื่อง สาคนา แท้ จริง

ราคา เล่ม ละ ๕ สตึง

ได้ ลง พิมพ์ คราว แรก

ณกรุง เทพ ที่ โรง พิมพ์ คุรุ สมิท

คำบล บางคอกแหลม

ป ฤญ นพศก จุลศักราช

๓๒๔๘

๕๐

๒) หนังสือ ออกใหม่ คือ คาวี จินตามณี พระสุริวงษพรหม
เมศ จดหมาย เหตุ ฝรั่ง ครั้ง กรุงเก่า นิราศนาง กระษัตริ์ ซาบา
เรื่อง เมือง บาบิโลน เมือง โรม เมือง อังกฤษ พระพุทธ ทำนาย
นิมิตรพระยา บัฏเฐน จดหมาย เหตุ ฝรั่ง โบราณ จดหมาย เหตุ
เมือง พม่า จดหมาย เหตุ สยาม ไสยยะ ๖

๑) หนังสือ ไท อื่น อัน มี ชาย ที่ โรง พิมพ์ บางคอแหลม ที่
ตึก แม่ แพ อยู่ ตึก เสาคิงช้า ถนน บำรุง เมือง ห้าง นาย ยัม
วัดเกาะ นเยสิน อยู่ริมลำแพง แพ นาย เทพ ตรง ปาก คลอง บาง
หลวง ซ้ำม ตึก นาย เทียน เหลียง อยู่ กลาง ตลาด เมือง จันทบุรี

เรื่อง ใหญ่ ไบ ปก แฉก คือ

๑) พระอะไภยมะณี อุณรุท วงษ์สวรรค์ จันตะโคตรบ จิน
ตามณี เสภา ลักษณะ วงษ์ อีหนา พระสมุท สิงห์ไกรภพ
เบญจมาศทอง รามเกียรติ์ สังข์ทอง กากี โลกนิตย ขงจู้
สุภาสิตจีน มงคล ทิพย์แปล เปน สุภาสิตสอน หญิง ตำราดาว
ตำรา คิด เลข อย่าง ใหม่ สิบสอง เหลี่ยม ทิพสังวาล ชูยถึง
ราชาธิราช ดาหลัง วงษ์เทวราช สุวรรณ เคียร สยามวิปอชิต
ไตร ปถมมาลา อังกฤษ พระศรีวงษ์ ตาม มัดราย ๖

เปน เรื่อง เล็ก ไบ ปก อ่อน คือ

๑) สุภาสิต สอนเด็ก สุภาสิต พระร่วง สุภาสิต ไคลง
อย่าง เก่า สุภาสิต ไคลง อย่าง ใหม่ สุภาสิต ไทย สอน
หญิง สุภาสิต ขี้ยา พิเศษ สอน บุตร อิศรญาณ เปน คำ
สุภาสิต สอน ใจ กฎหมาย ลักษณะ ทาย ทั้ง เก่า ทั้ง ใหม่

รวม เข้า เล่ม เตี้ย

กฎหมาย ลักษณะ ผัว เมีย เล่ม หนึ่ง

ว่า ด้วย ฆ่าสัตว์ คำสอน สมการ สมโภช มหานคร บรมัตถ์ พระ
สีเส้า ปลาบู่ทอง เรื่อง อุไท คำเตือนสติ คำว่า การโรง พิมพ์
ก ช ก กา ปถม ก กา ไท ปถม มาลา อังกฤษ สมุด จะ หัก
อังกฤษ กา กับ สุนัข แล นกยาง สูตรเลข พระยา นัตหัน
นา กระเจาบ กากี คำ กลอน มายา สัตว์ เพชรมงกุฏ สิบ
สองเหลี่ยม สวัสดิรักษา ชันวิภังคินี คำรายาเกล็ด รามสิน
ว่า ด้วย ลม อากาศ ปทานุกรม บุนทนางวงษ์ สุบิน เรื่อง
ทำนายฝัน ตรา ชูทอง ฝรั่งเสศ ทำศึก กับ จีน พงษาวดาร
ไทย พงษาวดารโบราณ เรื่อง ยะโฮซอะ เปน พงษาวดาร บุราณ
บุจฉา แล วิสัยนา ใน ศาสนา แท้จริง ทำ อังกฤษ แปล เปน คำ
ไท พระศรีษ วงษ์ ตามโยฮัน ราชทูต สยาม ไป กรุง ฝรั่งเสศ
ราชทูต สยาม ไป กรุง ลันตัน ๓๖

๑ นิราศ เกาะ งาน นิราศ ชม ตลาด นิราศ เดือน นิราศ
พระแท่น ดงรัง นิราศ เมืองเพชร นิราศ ฅลาง นิราศ พระ
บาท นิราศ พระ ปลิว นิราศ อีเหินา นิราศ พระปถม นิราศ
โคราช นิราศ เมือง แกลง นิราศ ทวารวดี นิราศ วัด เจ้าฟ้า
นิราศ นรินทร นิราศ บางปะอิน นิราศ สระบุรี นิราศ ยิสาร
นิราศ วังวัด นว ๓๖

๑ อนึ่ง ถ้า ลูก คำ พานิช จะ ซื้อ หนังสือ ต่าง ๆ ที่ เรา
ลง พิมพ์ ไว้ นั้น คราว ละมาก ๆ ถึง อย่าง ละ รอย จบ
จึง จะ แถมให้ ยี่สิบ จบ ๓๖ ผู้ขาย นั้น จะ ได้ กำไร บ้าง

ถ้า คนอื่น จะ ตั้ง ตู๋ หนังสือ มาซื้อ ทุก เรื่อง จบ หนึ่ง จบ หนึ่ง
จนหมดเรื่อง ใน โรงพิมพ์ คราว เดียว นั้น จะลด คราว ให้บ้าง
 เมื่อ ชาย หนังสือไท้แต่โรงพิมพ์ ครุ สมิต จะ ตี
ตรา สำหรับ โรง ให้ ไว้ เป็น สำคัญ ถ้า มิได้ มีตรา อย่าซื้อ
เลย เปน อัน ชาติ ที่ เดียว ๖๕

๑๐ มี การ เทศ เบน ภาษา สยาม ที่ บาง คอแหลม ที่ ตึก ใหม่
ทุก วัน อาทิตย เวลา เข้า สี่ โมง แล มี การ สวด สอน เข้า
โมง หนึ่ง เวลา คำ ทู๋ หนึ่ง ทุก วัน ที่ ตึก ใหม่ นั้น ท่าน
ทำปวง ที่ หยาก พัง เชิญ มา พัง เทอญ ๖๖

๑ ถ้า ผู้ใด มีบุตร ชาย ตั้ง แต่ อายุ ๑๓ ปี ขึ้น ไป อยาก
จะ ให้บุตร นั้น มีวิชา เปน ทาง หา กิน คล่อง เชิญ ให้เอา
บุตร นั้นมา ฝาก ไว้ เปน ลูก สิค กับ ครุ สมิต ที่ โรงพิมพ์
บาง คอแหลม จะช่วย ให้ ได้ สัม ความ ปรารถนา ๖๗

๑๑ ในเวอร์ซิติ สยาม เปน ที่ เรียน วิชา ต่าง ต่าง

๑ ถ้าบิดา มารดา ผู้ หนึ่ง ผู้ใด อยาก จะ ให้ ลูก ชาย
ลูก หญิง เรียน ภาษาไท้ ภาษาฝรั่ง ฤๅ วิชา ต่าง ๆ เพื่อ
จะ เปน คน มี ปัญญา รู้ ความ ซึ่ เรียบ ร้อย จะใด เปน ผู้
หลัก ผู้ใหญ่ สม เปน พ่อ บ้าน แม่ บ้าน เปน กำลัง แก่ ราช
การ แล แผ่นดิน บ้าน เมือง ด้วย เชิญ มา ฝาก ไว้ กับ
ครุ แล ที่ อยู่ในเวอร์ซิติ สยาม บาง คอแหลม คำ สอน
คำ เลียง จะเรียกเอา แต่ ภา สัมการ ถ้า จะ รู้ ความ ละเอียด
เชิญ มา ถาม แต่ ครุ ที่ บาง คอแหลม เทอญ ๖๘

นำ ต้น

๑ นิราศ นาง กระษัตริ์ ขาบา ะ

๑ ไกล ๆ ทั่ววัน ตก ใน เมือง อหรับ ซึ่ง
เรียก ว่า อหรับะ เป็น ที่ สุข มี นาง กระษัตริ์
ครอง ตำบล หนึ่ง ชื่อ ขาบา แล มี คน เทียว
ค้า ขาย ริม ทเล แดง แล ทเล กลาง ทเล
ใหญ่ เคย แวะ ค้า ขาย แล เล่า เรื่อง ราว
ต่าง ๆ ของ กระษัตริ์ ะโกลโม ที่ เมือง ยศ
ราเชน ริม ทเล กลาง เป็น เรื่อง อัจฉรย์ ของ
เมือง นั้น นาง กระษัตริ์ ขาบา ก็ มิ ใคร่ จะ
เชื่อ จึง ตั้ง พระทัย จะ นิราศ จาก เมือง ไป
ทอด พระเนตร สิ่ง ของ ประหลาด อัจฉรย์ แล
ทอง บัญญา ของ ะโกลโม ดู ว่า จะ เป็น

ความจริง ทั้ง ที่ เสา่ ภา กัน ญา ไม่ ก็ ตระ
 เตรียม คน แด สิ่ง ของ พอ สมควร กับ นาง
 กระษัตริ์ ที่ จะ ไป หา ผู้ใหญ่ แด ผู้เป็น
 กระษัตริ์ แหก บ้าน แหก เมือง เมื่อ ไป ถึง
 แล้ว ก็ เข้า ไป ใน เมือง หลวง เข้า เข้าหา
 กระษัตริ์ ญา ท่าน ก็ ได้ รับ รอง นาง แด สิ่ง
 ของ กับ ทั้ง สัตว์ ด้วย ความ แสง แสง เป็น
 อัน มาก เมื่อ นาง นั้น เข้า ชะโลโม ก็ สนทนา
 กับ ท่าน ด้วย ความ ใน ใจ ทุก สิ่ง ทุก อย่าง
 แล้ว นาง ก็ ถาม ข้อ ปฤษฎา ทั้ง สิ้น ชะโล
 โม ก็ แก่ ไซ ได้ ทั้ง หมด ไม่ มี สิ่ง หนึ่ง
 สิ่ง ไต ปิด บัง ไว้ มิ ได้ บอก แก่ นาง นั้น
 ไม่ มี เลย เมื่อ นาง กระษัตริ์ ชาบา ได้ เห็น
 แล้ว ซึ่ง สติ ปัญญา ทั้ง หมด แห่ง ชะโลโม
 แด โยธ นั้น ซึ่ง ท่าน ได้ สรร้าง แด เครื่องเสวย
 ที่ โต๊ะ ท่าน แด บ่าว ไพรี ของ ท่าน แด ผู้

สำเร็จ ราชการ แด่ เครื่อง แต่ง ทัว ของ ผู้ สำ
 เร็จ ราชการ แด่ คน โต้ะ ของ ท่าน แด่ ผู้
 คน ที่ เคย ตาม เสด็จ เมื่อ เสด็จ ขึ้น ไป ยัง
 โบกี้ แห่ง พระ ผู้ เปน อยู่ จิตใจ ของ นาง
 นั้น ก็ สดุด ลง ที่ เตียว จึง ทูล กระษัตริ์ นั้น
 ว่า จริง อยู่ ซึ่ง ข้าพเจ้า ได้ ยิน ใน แผ่นดิน
 ของ ข้าพเจ้า ว่า ด้วย ถ้อย คำ แด่ สถิตินิ
 ญา ของ ท่าน แต่ ข้าพเจ้า หา ได้ เชื่อ ใน
 ถ้อย คำ นั้น ไม่ จน ถึง ข้าพเจ้า ได้ มา เหน
 ด้วย จักขุ ของ ข้าพเจ้า ซึ่ง ข้าพเจ้า ได้ ยิน มา
 นั้น มิ ได้ ถึง ครั้งหนึ่ง สถิตินิ ญา แด่ ความ
 เจริญ ของ ท่าน ก็ ยิ่ง กว่า กฤติศัษย์ ซึ่ง
 ข้าพเจ้า ได้ ยิน นั้น ชาว อาณา ประชา ราช
 ฏร แห่ง ท่าน ก็ เปน ฝาศุก มาก ผู้ ประมุขิตี
 เหล่า นี้ ซึ่ง ยืน อยู่ จำเพาะ ท่าน เสมอ แด
 ได้ ยิน สถิตินิ ญา ของ ท่าน เปน สุข แล้ว

จง สรรเสริญ พระ ยะโฮวา พระเจ้า แห่ง ท่าน
 ผู้ที่ ได้ พอ พระไทย ใน ท่าน แล ตั้ง ท่าน
 ไว้ บน พระ ที่ นั่ง แห่ง ยิศราเอล เพราะ พระ
 องค์ เจ้า ได้ ทรง รัก ยิศราเอล เปน นิติย์ เหตุ
 ฉะนี้ พระองค์ ได้ ตั้ง ท่าน ไว้ เปน กระษัตริ์
 จะ สำเร็จ ความ สัจ ซื่อ แล ความ ชอบ ธรรม
 แล้ว นาง นั้น จึง ถวาย ทองคำ หมีน สาม
 พัน หก ร้อย แปด สิบ ชั่ง แก่ กระษัตริ์ นั้น
 แล เครื่อง หอม กับ เพชร พลอย อย่าง เลอียด
 เปน อัน มาก ภาย หลัง มิ ได้ มี เหมือน
 อย่าง นาง กระษัตริ์ ได้ ถวาย แก่ กระษัตริ์
 ซะโลโม ก็ อนุญาต ให้ นาง กระษัตริ์ เมือง
 ซาบา ทุก สิ่ง ตาม ประสงค์ ทุก สิ่งๆ ซึ่ง นาง
 ได้ ขอ นอก จากนั้น ซะโลโม ได้ ให้ ตาม
 พระไทย ของ ท่าน ก็ ให้ ด้วย แล้ว นาง นั้น
 คับ บ่าว ไพร ก็ ได้ กลับ ไป ยัง เมือง ของ ตน

๑ ชะโลโม เปน กระษัตริ์ เห็นอ พวก
 ยิศราเอเด ทั้งปวง ยะชุตตา แด ยิศราเอเด เปน
 อัน มาก ทุจ ทราย ซึ่ง อยู่ ริม ชาย ทเล เขา
 ก็ กิน แด ต้ม แผ เล่น ตาม สบาย ชะโลโม
 ก็ ได้ ครอบ ครอบ ทั้ง หมด ทั้ง แต่ แม่ น้ำ
 นั้น จน ถึง แผ่นดิน ชาว พะเลเชอ แด จน ถึง
 ริม เขตแดน เมือง อายชูปโต เขา ก็ เอา
 ของ ส่วย มา ถวาย แด ขึ้น แก่ ชะโลโม ทุก
 วัน จน ล้น ชีวิตร แห่ง ท่าน อะ

๑ เสดียง อาหาร สำหรับ ราชาวัง ของ ชะ
 โลโม คือ แป้ง อัน เกลี้ยต วัน ละ พัน ถึง โค
 อ้วน สิบ ตัว โค ที่ ปล่อย ไว้ กิน หนุ้า วัน
 ละ ยี่สิบ ตัว แกะ วัน ละ ร้อย ตัว นอก นั้น
 มี เนื้อ อีเก้ง แด กวาง แด สมัน แด ไก่ อ้วน

๑ ยะชุตตา แด ยิศราเอเด อาไศรย์ โดย ฆา
 ศุก ใจ ทุก คน ๆ ก็ อยู่ใต้เถา องุ่น แด ใต้

ทัน มะเดื่อ ของ ตน ทุก คน ชะโลโม มี ม้า
 สำหรับ เทียม ราชรถ สี หมื่น ตัว อยู่ ณ เกย มี
 พล ม้า หมื่น สอง พัน ตัว แด เจ้า พนักงาน
 เหล่า นั้น ก็ กะ เกณฑ์ จัด แจง เสี่ยง อร
 หาร สำหรับ กระษัตริ์ ชะโลโม แด สำหรับ
 คน ทั้งหลาย ที่ มา นั่ง ไ้ระ ของ ท่าน เขา
 ก็ เข้า เตือน ทุก คน ๆ แด หา ได้ ชาติ ไม่
 ถูก เตื่อย แด ฟาง เข้า สำหรับ ผูก ม้า แด ผูก
 อูฐ ก็น เขา ก็ เอา มา ถึง ที่ ๆ เจ้า พนักงาน
 อยู่ ตาม ที่ ได้ มี รับสั่ง แก่ ทุก คน ชะ

๑ แด พระเจ้า ได้ บันตาน ให้ ชะโลโม มี
 สติ บัญญา แด ความ รู้ มาก ยิ่ง นึก แด มี
 พระไทย กว้าง ขวาง อย่าง ทด ไม่ มี เขต
 แดน แด สติ บัญญา ท่าน มี ยิ่ง กว่า สติ
 บัญญา คน ทั้งปวง ณ เมือง ฝ่าย ทวัน ออก
 แด ยิ่ง กว่า สติ บัญญา เมือง อายซุบโต

แด่ ท่าน ทวีต ด้วย ไม้ ทั้งปวง ทั้ง แต่ ต้น
 ส่น ซึ่ง อยู่ ภูเขา ตะพานโนน จน ถึง ต้น ชูชบ
 ซึ่ง งอก จาก กำแพง แด่ ท่าน ทวีต ด้วย สัตว์
 เทรนนาน แด่ เขา มา จาก พล ไพร ทั้งปวง
 เพื่อ จะ ได้ พัง สติ บัญญา ของ ชะโลโม คือ
 จาก กระษัตริ์ แห่ง แผ่นดิน โลกย์ ผู้ ได้ ยิน
 ถึง สติ บัญญา ของ ท่าน อะ

๐ อีราม กระษัตริ์ เมือง ตุโร ใช้ ทูต มา
 หา ชะโลโม ด้วย ได้ ยิน ชาว ว่า เขา ได้
 เกลี้ย ท่าน ไว้ เป็น กระษัตริ์ แทน บิดา เพราะ
 อีราม นั้น ชอบ ชิด ดาวิต มาก ชะโลโม ว่า
 จะ สร้าง โบธ ไว้ แก่ พระนาม พระเจ้า แห่ง
 ท่าน ไม่ได้ เพราะ มี การ คึกสงคราม ล้อม
 รอบ ท่าน ทุก ข้าง กว่า พระองค์ นั้น จะ ได้
 บันดาน ให้ สงคราม นั้น อยู่ ได้ ฝ่า บาท ท่าน
 แต่ บัด นี้ พระเจ้า ได้ ให้ ข้าพเจ้า มี ความ

ศุข ตำราญ ทุก อย่าง มิ ได้ มี สัตว์ แล เหตุ
 อัน ร้าย บังเกิด ขึ้น เลย แล ข้าพเจ้า จะ ได้
 สร้าง โภถ แก่ พระนาม พระเจ้า ตาม ได้ ทรง
 ตรัส กับ บิดา ของ ข้าพเจ้า ว่า บุตร ของ ท่าน
 ที่ เรา จะ ตั้ง ไว้ บน พระ ที่ นั่ง แทน ท่าน ะ
 ผู้ นั้น จะ สร้าง โภถ ไว้ แก่ นาม ของ เรา เหตุ
 ฉะ นี้ ขอ ท่าน จง มี รับ สิ่ง ให้ เขา ถากไม้
 สน สำหรับ ข้าพเจ้า ออก จาก ภูเขา ตะบาโนน
 แล บ่าว ของ ข้าพเจ้า จะ อยู่ กับ บ่าว ของ
 ท่าน ข้าพเจ้า จะ ให้ ค่า จ้าง แก่ บ่าว ของ
 ท่าน ตาม แต่ ท่าน จะ คิด เอา ทุก สิ่ง ด้วย
 ท่าน รู้ว่า ไม่ มี ผู้ใด ใน พวก ข้าพเจ้า ฉลาด
 รู้ ใน การ ถาก ไม้ เช่น อย่าง ชาว ชีโตน
 นั้น

ฯ

๑ เมื่อ ยี่สาม ได้ ยิน ถ้อย คำ แห่ง พระโ
 โม ท่าน ก็ มี ความ ยิน ดี มาก จึง ว่า

จง ถวาย พระ พร แก่ พระองค์ วัน นี้ ผู้ใด
 ประทาน ให้ แก่ ทาวิต บุตร องค์ หนึ่ง มี บัญ
 ญา อยู่ เหนือ พล ไพร อัน ใหญ่ นี้ ชีราม ก็
 ใช้ ทูต มา ยิง ชะโลโม ว่า ข้าพเจ้า ได้ ยิน
 สิ่ง เหล่า นั้น ซึ่ง ท่าน จะ ใช้ มา เอา จาก ข้าพ
 เจ้า ๆ จะ ส่ง ทุก สิ่ง ตาม ประสงค์ ของ ท่าน
 ชีราม ก็ ได้ ให้ ไม้ ส่น แด ไม้ ส่น หอม แก่
 ชะโลโม ตาม ที่ ท่าน ประสงค์ ทุก สิ่ง ชะ
 โลโม ก็ ได้ ให้ เสบียง อาหาร สำหรับ วัง
 ชีราม คือ ข้าว สาลี่ สี่ หมื่น ถึง น้ำ มัน บริ
 สุทธิ สี่ ร้อย ถึง ชะโลโม ก็ ได้ ให้ ชีราม
 ทุก ๆ ปี ตั้ง นั้น แด มี ความ สุข สำราญ
 ทำ กตาง ชีราม ชะโลโม แด ท่าน ทั้งสอง ก็
 ได้ ทำ หนึ่งสี่ ไม่ตรี กัน ชะ

๐ กระษัตริ์ ชะโลโม จึง มี รับ ส่ง ให้
 เกณฑ์ คน ตลอดจน ท้าว พวก ยศราเอด คน ซึ่ง

เกณฑ์ นั้น สาม หมื่น ท่าน ก็ ใ้ให้เขา ไป
ยัง ละบาโนน เดือน ละ หมื่น ตาม ที่ ผลัด
เปลี่ยน กัน อยู่ ที่ ละบาโนน เดือน หนึ่ง กลับ
มา อยู่ ที่ บ้าน สอง เดือน พระ

๑ ชะโลโม มี คน สำหรับ หาม ของ หนัก
เจ็ด หมื่น คน สำหรับ ตัด ไม้ ที่ ภูเขา สี่ หมื่น
แถม มี เจ้า พนักงาน เอก ต้น ของ ชะโลโม แด
ผู้ว่า การ นั้น อีก สาม พัน สาม ร้อย คน เป็น
ผู้ ได้ บังคับ คน ที่ ทำ การ นั้น แด กระษัตริ
ย์ มี รับ สั่ง ให้ เอา หิน ใหญ่ หิน เล็ก
มี ราคา มาก แด หิน สกัต์ สำหรับ ก่อ ราก
โบล ผู้ ที่ ถาก ไม้ ของ ชะโลโม แด คน
ถาก ไม้ ของ ยี่รวม แด ผู้ สกัต์ หิน เขา ก็
ได้ จัด แจง ทำ ไม้ แด หิน สำหรับ ที่ จะ
สร้าง โบล

๑ มี่ คำ ของ พระเจ้า มา แก่ ฆะโกโม

ว่า ถึง โบท นี้ ท่าน กำลัง สร้าง ถ้า ท่าน
 จัก ดำเนิน ตาม บัญญัติ ของ เรา ให้ การ
 พิภพของ เรา สำเร็จ เรา จะ ให้ ถ้อย คำ
 ของ เรา ซึ่ง เรา ทรัส กับ ทาจิต บิดา ท่าน
 สำเร็จ แล เรา จะ อาศัยรย ทำ กตาง ถูก
 หลาน พวก ยศราเอล แล จะ ไม่ ทิ้ง เคย สะ
 โดโม ก็ ได้ สร้าง โบท นั้น สำเร็จ ใน ปี ที่
 สี่ เดือน สิบ ท่าน ก็ วาง ราก โบท นั้น ใน
 ปี ที่ สิบเอ็ด เดือน ที่ แปด โบท นั้น ก็ สำเร็จ
 ทุก ส่วน ตาม แบบ อย่าง ทุก สิ่ง แล เมื่อ
 ท่าน กำลัง สร้าง โบท นั้น สิ้น เจ็ด ปี ว่าจะ

๐ แต่ สะโดโม กำลัง ทำ ราชวัง ของ
 ท่าน สิบ สาม ปี และ ท่าน ก็ สร้าง ทำเนียบ
 ด้วย ใน ดง ละบาโนน ยาว ร้อย ศอก กว้าง
 ห้า สิบ ศอก สูง สาม สิบ ศอก สร้าง เปน เสา
 ไม้สน เปน สี่ แถว มี ไม้ รอด วาง ไว้บน

๑๒ นิราศ นาง กระษัตริ์ ชานา

เสา นั้น แด ชัน บน ปุ ด้วย ไม้ สน วาง
บน ไม้ รอด ซึ่ง วาง บน เสา สี่ สิบ ห้า ต้น
แถว ละ สิบ ห้า ต้น มี น้ำ ต่าง สาม แถว มี
ช่อง สว่าง ตรง กัน สาม ชัน และ ประตู ทั้ง
หมด และ เช็ด น้ำ เจ็ด ประตู เปน สี เหลี่ยม
กับ น้ำ ต่าง นั้น และ ช่อง สว่าง ตรง กัน
เปน สาม ชัน และ ท่าน ใ้ สร้าง เฌดียง บน
เสา ยาว ห้า สิบ ศอก กว้าง สาม สิบ ศอก
และ มี ระเปียง ข้าง น้ำ ภาอ สมควร เสา และ
ไม้ รอด หนา ภาอ สมควร เสา แล้ว ท่าน ก็
สร้าง ที่ สำหรับ พระ ที่ นั่ง สำหรับ ที่ จะ ใ้
พิภากษา คือ ที่ สำหรับ การ พิกากษา ปุ ด้วย
ไม้ สน ตั้ง แต่ พื้น ข้าง นี้ จน ถึง พื้น ข้าง
โน้น ชะโลโม กระ ทำ เครื่อง ภาชนะ สำหรับ
โบท แทน ทองคำ แด โ้ตะ ทองคำ ซึ่ง มี
ชนม ถวาย แด เทียน แล้ว ด้วย ทองคำ อัน

นิราศ นาง กระษัตริ์ ชาบา ๑๓

บริสุทธี ช้าง ขวา ช้าย ห้า อัน จำเพาะ ที่ บริ
สุทธี ที่ สุด กับ ทั้ง ดอกไม้ และ ตะเกียง
แฉ่ คีม ทองคำ แฉ่ ชาม แฉ่ คีม แฉ่ จาน แฉ่
ช้อน แฉ่ ถาด แฉ่ ถ้วย ทองคำ ชะ

๑ แฉ่ บานพับ ทองคำ สำหรับ ประตู
ทั้ง ใน โบถ คือ สำหรับ ที่ บริสุทธี ที่ สุด
แฉ่ สำหรับ ประตู แห่ง โบถ วิหาร การ งาน
ทั้งปวง ซึ่ง กระษัตริ์ ชะโลโม ให้ กระทำ สำ
หรับ โบถ แห่ง พระเจ้า เสรีจ แฉ่ ตั้ง นั้น แฉ่
ชะโลโม ก็ ได้เอา สิ่ง ของ ซึ่ง ตาวิต บิดา
ของ ท่าน ได้ถวาย แฉ่ คือ เงิน แฉ่ ทอง
คำ แฉ่ ภาชนะ ใส่ ไร่ ด้วย ของ วิเศษ แห่ง
โบถ ของ พระเจ้า แฉ่ ชะโลโม ก็ ให้ ผู้เก่า
ผู้ แก่ แห่ง ยิศราเขต แฉ่ หัว ตระกูด ทั้งปวง
แฉ่ บิดา ใหญ่ ยิศราเขต มาหา ชะโลโม ที่
ยะรุชาเดิม เพื่อ จะ ได้เอา หีบ บัญญัติ ไม่ตรี

๑๕

นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา

แห่ง พระเจ้า ขึ้น มา จาก เมือง ดาวิด คือ
ไซออน แด บันดา ผู้ ชาย แห่ง ยิสราเอล นั้น
ประชุม กัน ต่อ หน้า กระษัตริ์ ซะโลโม ที่ การ
เลี้ยง กัน ใน เดือน ที่ เจ็ด นั้น พระ

๐ แล้ว กระษัตริ์ นั้น กับ พวก ยิสราเอล
ทั้งปวง ได้ กระทำ บุษายัญจำเพาะ พระ ยะ
โฮวา แด ซะโลโม ได้ ถวาย บุษาค ความ สุข
สำราญ แด บุษานั้น ซึ่ง ท่าน ถวาย แก่ พระ
เจ้า โค สอง หมื่น ตัว แด แกะ สอง หมื่น
ตัว กระษัตริ์ แด พวก ยิสราเอล ทั้งหลาย ได้
ฉลอง โบสถ์ แห่ง พระเจ้า ตั้ง นั้น ซึ่ง อยู่ จำเพาะ
โบสถ์ แห่ง พระยะโฮวา ด้วย ที่ นั้น ท่าน ได้
ถวาย บุษา เพลิง บุษา เนื้อ และ น้ำ มัน บุษาค
ความ สุข สำราญ ด้วย ว่า แทน ทอง เหลือง
นั้น ซึ่ง อยู่ จำเพาะ พระยะโฮวา ก็ เล็ก หา
ภอ ที่ จะ รอง บุษาค เพลิง แด บุษาค เนื้อ แด น้ำ

บุชา ความ สุข สำราญ ไม่ ณะ เวลา นั้น ชะ
 โลโม ก็ ได้ มี การ เลี้ยง กัน แด พวก ยศ
 ราเอด ทั้งปวง กับ ท่าน ก็ ประชุม กัน ใหญ่
 มา จาก ที่ จะ เข้า ไป ที่ ฮามาต นั้น จน ถึง
 แม่ น้ำ แห่ง อายชูปโต จำเพาะ พระยะโฮวา
 พระเจ้า ของ ข้าพเจ้าทั้งหลาย จน เจ็ด วัน
 ต่อ เจ็ด วัน คือ สิบ สี่ วัน ใน วัน ที่ สิบ ห้า
 นั้น ท่าน ก็ ให้ พล ไพร่ ทั้งปวง เลิก ไป เลีย
 แด เขาทั้งหลาย ก็ ได้ โมทนา พระ คุณ
 ต่อ กระษัตริ์ นั้น แล้ว ก็ เอา ไป ใน หับ อา
 ไศรย์ ของ เขา โดย ใจ รื่น เรือง ยินดี เพราะ
 ความ เมตตา กรุณา ทั้ง สิ้น ซึ่ง พระยะโฮวา
 ได้ ทรง กระทำ แก่ ดาวิด ผู้ ทาษ ของ พระ
 องค์ แด ไพร่ พล ยศราเอด ของ พระองค์ ชะ

๑ ไม่ ต้อง สงสัย ชะโลโม ผู้ คน ทั้ง
 ปวง ได้ ใน ปัญญา อัน จำริญ ใน การ

๑๖ นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบก

ครอง เมือง แด ชนะ สัตรุ ใน สง่า ราษี ทุก
อย่าง เมื่อ ท่าน ขึ้น ครอง เมือง ะ เปน
เอก แลัว พวก ยศราเอด มี ชื่อ เลื่อง ว่า เปน
พวก พระเจ้า ไปรต มาก ชะโลโม รู้ ลึก ทัว
ว่า ไม่ มี บัญญา มา แต่ สวรรค์ จะ ครอง
ตาม สม ก็ ไม่ ได้ หา ที่ หา ช่อง จะ ได้
ความ ไปรต แห่ง พระองค์ เมื่อ ถึง ครอง
เมือง ขึ้น ไป ที่ เคย ไหว นมัสการ แลัว คราว
เดี่ยว นี้ ได้ ถวาย สักการะบูชา เปน พัน
อย่าง ท่าน ยัง ไม่ ได้ กลับ มา ที่ เมือง หลวง
ยรรยาแล้ม ใน คีน วัน หนึ่ง ใน ความ ผัน เหน
พระเจ้า อยู่ ต่อ หน้า ชะโลโม แด สนทนา
ด้วย พระองค์ ตรัส ว่า เจ้า จง ขอ สิ่ง เรา
จะ บันตาน ให้ ชะโลโม ทูล ว่า พระองค์ ได้
ทรง ลำแดง ความ เมตตา ใหญ่ แก่ ดาวิด
บิดา ข้าพเจ้า ตาม ที่ ได้ ประพจน์ จำเพาะ

พระองค์ ด้วย ความ จริ่ง ชอบ ธรรม แด ชื่อ
 สัตย์ พระ เจ้า ได้ เก็บ ไว้ สำหรับ ท่าน คุณ
 อัน ใหญ่ คือ ได้ ประทาน แก่ ท่าน บุตร
 จะ นั่ง บน พระ ที่ นั่ง ท่าน อย่าง เปน อัน นี้
 แด บัด นี้ พระองค์ ได้ ทรง ตั้ง ทาษ ของ
 พระองค์ ไว้ เปน กระษัตริ์ แทน ตาวิต บิดา
 ของ ข้าพเจ้า ๆ ยัง เปน หนุ่ม อยู่ ยัง หา รู้
 ไม่ ที่ จะ ออก ไป เข้า มา ได้ แด ทาษ ของ พระ
 องค์ ได้ อยู่ กลาง ไพร่ พล อัน ใหญ่ ยิ่ง
 เปน มาก เหลือ ที่ จะ นับ ได้ เหตุ ฉะ นี้ ขอ
 พระองค์ โปรด แก่ ทาษ ของ ท่าน ให้ มี ใจ
 ขำ ใจ ครอง ไพร่ พล ของ พระองค์ เพื่อ
 จะ ลังเกต ดี แด ข้าฯ คำ ซึ่ง ชะโลโม ได้
 ขอ เปน ที่ ชอบ แก่ พระเจ้า แล้ว ท่าน ตรัส
 ว่า เพราะ ท่าน ได้ ขอ สิ่ง นี้ แด มี ได้ ขอ

๑๘ นิราศ นาง กระษัตริ์ ชานา

ชีวิตร ยืด ยาว สำหรับ ตัว ฤา เงิน ทอง ฤา
มิ ได้ ขอ ชีวิตร สัตรุ ท่าน แต่ ได้ ขอ เพื่อ
ตัว ความ รู้ เพื่อ จะ สังเกต ความ พิภากษา
ได้ เรา จะ ทำ ตาม ถ้อย คำ ของ ท่าน จะ
ให้ มี ใจ รู้ ทัว ไป แล ซึ่ง จะ เข้า ใจ ได้
แล้ว กาดะ ก่อน ของ ท่าน ฤา ภายหลัง ก็
จะ ไม่ มี ผู้ใด ผู้หนึ่ง เปรียบ กับ ท่าน ได้
แล้ว จะ ให้ แก่ ท่าน ซึ่ง ที่ มิ ได้ ขอ คือ
ทั้ง ทรัพย์ สมบัติ แล เกรียติยศ ไม่ มี ผู้ใด
เสมอ แลาง กระษัตริ์ ทั้งหลาย ถ้า ท่าน
ดำเนิน ตาม ทาง ของ เรา แล รักษา บัญญัติ
ของ เรา อย่าง บิดา เรา จะ ให้ ాయศม์ ของ
ท่าน ยืด ยาว ไป ชะโลโม ก็ ตื่น ขึ้น แล
กลับ ขึ้น ไป เมือง ยะรุชาเดิม แล้ว ก็ ไป ยืน
อยู่ ที่ หีบ คำ สัญญาไมตรี แห่ง พระเจ้า แล
ได้ ถวาย บุษบา เพลิง แล บุษบา ความ สุข สำ

นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา ๑๗

ราญ แด ได้ ทำ การ เลี้ยง สำหรับ บ่าว ไพร
ทั้งหลาย ของ ท่าน พระ

๐ อยู่ มา เมื่อ ชะโกลโม ได้ สร้าง โบก
แห่ง พระเจ้า เสร็จ แล้ว พระ ราชวัง แห่ง กระ
ษัตริ์ แด ความ ประสงค์ ทั้งสิ้น แห่ง ชะโกล
โม ซึ่ง ท่าน ชอบ กระทำ พระเจ้า ก็ ปรา
กฏ แก่ ชะโกลโม ใน ครั้ง ที่ สอง ดุจ พระ
องค์ได้ ปราภฏ แก่ ท่าน ก่อน ทรงตรัสแก่ ท่าน
ว่า เรา ได้ ยิน คำ วัง วอน ของ ท่าน ซึ่ง
ท่าน ได้ กระทำ จำเพาะ เรา แด โบก นี้ ซึ่ง
ท่าน ได้ สร้าง ไว้ แก่ นาม ของ เรา ๆ ก็
ได้รับ นกของ แล้ว ใส่ ชื่อ เรา ที่ นั้น พระ
เนตร แด พระไทย ของ เรา จะ สถิตย์ อยู่ ที่
นั้น เปน นิจ นิรันดร์ ถ้า ท่าน จะ ประพฤติ
ต่อ เรา เช่น ดาวิต บิดา ของ ท่าน โดย
ใจ ชื่อ สัตย์ แด โดย ชอบธรรม ตาม สรรพ

๒๐ นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา

สิ่ง ซึ่ง เรา ได้ สิ่ง แก่ ท่าน แด ถ้า จะ รัก
ษา บัญญัติ แด การ พิภากษา ของ เรา ไว้
เมื่อ นั้น เรา จะ ตั้งพระ ที่ นั้น แห่ง แผ่นดิน
ของ ท่าน เหนือ ยศราเอลด เปน นิจ ตาม
ที่ เรา ได้ สัญญา ไว้ กับ ดาวิด ว่า จะ มี
ได้ เขต จาก ท่าน ชาย คน หนึ่ง ซึ่ง จะ ได้
นั่ง บน พระ ที่ นั้น ของ ยศราเอลด แต่ ท่าน
จะ หัน ประพฤติ ตาม เรา ท่าน ก็ ดี ฤา เชื้อ
วงศ์ ของ ท่าน ก็ ดี แด จะ ไม่ รักษา บัญ
ญัติ ของ เรา แด จะ ไป ประนบัติ พระ อื่น
ไหว นมัสการ เรา จะ ตัด พวก ยศราเอลด
ออก จาก แผ่นดิน ซึ่ง เรา ได้ ให้ แก่ เขา
แล้ว แด โใบถ นี้ ซึ่ง เรา ได้ รับ นดอง แล้ว
สำหรับนาม ของ เรา ฤา จะ ผลัก ออก จาก
คดอง พระเนตร ของ เรา แด พวก ยศราเอลด
นี้ จะ เปน ที่ เยาะ เย้ย แด เปน ที่ ตีเตียน

ท่า กวาง คน ทั้งปวง แด โบท นี้ ซึ่ง สูง นัก
 ทุก ๆ ที่ คน เดิน ไป มา จะ ปลาต ใจ แด
 จะ เขาะ เข้ย จะ ตาม ว่า เน้ม เหตุ อะไร พระ
 เจ้า ได้ ให้ กระทำ ตั้ง นี้ แก แผ่นดิน นี้ แด
 โบท นี้ เขา ทั้งหลาย จะ ตอบ ว่า เปน เพราะ
 เหตุ เขา ได้ ทั้ง พระเจ้า ของ เขา ผู้ ได้
 พา บู้ ย่า ตา ยาย ของ เขา ออก จาก แผ่น
 ดิน อายชูปโต แด ถือ เอา พระ อื่น แด ปรมิ
 บัต มั่น เหตุ ฉะนั้น พระ ยะโย้ว ได้ บันดาน
 ให้ เหตุ เหล่า นี้ เกิด แก่ เขา ะ

๐ ชะโลโม ได้ ความ ไปรด ไม่ มี ใคร
 เสมอ ใน แผ่นดิน คราว นั้น ท่าน ก็ ขอ ให้
 มี บัญญา ที่ จะ ครอง บ้าน เมือง ของ ท่าน
 แล้ว ได้ ตัด ลั้น ใน การ บ้านเมือง แด ราช
 ฏร จน ได้ ความ ธรรมเสริญ แก่ กระษัตริ์
 อื่น ๆ ทั้งปวง เขา ใช้ ราชทูต มา หา ท่าน

๒๒๓ นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา

จะ เปน มิตร ไมตรี กัน จะ สู้ หา กัน ใน
การ ค้า ขาย แด ขอ ถวาย ซึ่ง วิชา ของ เขา
จะ ให้อยู่ ใน ราชวัง ของ ท่าน เปน ผู้ ปรี
บัติ ของ ท่าน ทั้ง นาง กระษัตริ์ ที่ ท่าน ได้เอา
มา จาก เมือง อายชุบโต กระษัตริ์ ซะโลโม
จะ ทำ อย่าง ไว ได้ ดู เหมือน ถ้า ไม่ รับ ก็
จะ เปร ที่ ประมาท แด เมื่อ ได้ รับ ครั้ง หนึ่ง
แล้ว ก็ ต้อง รับ ทุก ที่ ฤา จะ เกิด ความ สง
สัย กัน ด้วย การ สงคราม ดอก กระมัง ไม่
ช้า ไม่ นาน ราชวัง ก็ เต็ม ด้วย ผู้ หญิง งาม
มา แต่ ทุก แห่ง ทุก ตำบล พง ษาวะตาร ว่า
มี หญิง ที่ งาม นั้น เจ็ด ร้อย คน เปน ชื่อ
ตระกูล เมีย น้อย สาม ร้อย คน แด
เมื่อ มี ผู้ หญิง มา มาก คง มี ความ เล่น
สนุกนี้ ทุก อย่าง ซะโลโม ได้ สร้าง บ้าน
เรือน เล่น ต่าง ๆ แด ทำ สวน ทุ่ง สวน

ผลไม้ต่าง ๆ หา บ่าว เปน อัน มาก ทั้ง หญิง
ทั้ง ชาย แล้ว มี ผูก แพะ ผูก แกะ เปน อัน
มาก บริบูรณ์ ทุก อย่าง ทั้ง เงิน แด ทอง แลจ
ท่าน ได้ หา พวก มโหรี ทั้ง หญิง ทั้ง ชาย
แถม เครื่อง เพลง มา แต่ ทุก บ้าน ทุก เมือง
แถม ได้ เหน อะไร ๆ น่า ชอบ ใจ ก็ เอา ไว้
นึก ว่า จะ ดอง ทุก สิ่ง จะ ให้ ความ ยินดี
เกิด ขึ้น ลึก เท่า ไถ กับ ท่าน บัญญา ยัง ดี
อยู่ ท่าน พิจารณา ดู ทุก อย่าง แด ตัดสิน
เปรียบ ว่า ช่าง ไหน ดี ช่าง ไหน ควร จะ
เอา ไว้ แล้ว ก็ ตัดสิน อย่าง นี้ บัญญา
เปรียบ กับ ความ สนุกนี้ เหมือน สว่าง เปรียบ
กับ มืด พระเจ้า ให้ แก่ คน ที่ ได้ ความ
โปรด บัญญา ความ รู้ แด ความ ยินดี แต่
คน บาป ลำบาก ที่ จะ เก็บ ของ ไว้ จะ ให้ ผู้
นั้น ที่ ได้ ความ โปรด แก่ พระเจ้า ความ เจริญ

๒๔ นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา

ใหญ่ ของ ชะโลโม ให้ ท่าน หดง แด เมื่อ
เปน คน แก่ เลี้ย ชี้อ เลี้ยง จน พระเจ้า ได้
สรัด ดวย ผู้ ทำนาย แด ตรัส กับ ชะโลโม
ว่า เมือง ของ ท่าน ลีบ ไป เบื่อง น่า จะ
หนีหาย ไป จน ไม่ เปน บ้าน เมือง เลี้ย แล้ว

๑ อย่าง นี้ ได้ หดง ได้ ผิด ที่ พระราช
บัญญัติ ต่าง ๆ แล้ว พวก ราษฎร ได้ หดง
ผิด ตาม อย่าง กระษัตริ์ ด้วย เพราะ เช่น
นั้น ราษฎร ต้อง เลี้ย ล่วย สา อากร แด พา
กัน เจ็บ ใจ ด้วย กัน พอ ชะโลโม ถึง อนิจ
กรรม แล้ว แด พระราช บุตร จะ ขึ้น พระ ที่
นั่ง พวก พล ไฟว่ ก็ หา ที่ หา ช่อง จะ
เข้า เผื่อ แด จะ ขอ ใน กระษัตริ์ ที่ ล่วย สา
อากร ซึ่ง เปน หนัก เหลือ เกิน ที่ จะ ทน ควรว
บิดา ที่ ครอง แผ่นดิน ให้ ถด ลง บ้าง ให้
ราษฎร มี ความ สุข ความ เจริญ ท่าน ก็ ไป

นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา ๒๕

ปฤกษา กับ ท่าน ผู้เฒ่า ผู้แก่ แล้ว เขา เหน
ด้วย พล เมือง เหน ดี ใน กระษัตริ์ จะ เชื้อ
พัง บ้าง แด่ ตั้ง เปลี่ยน ธรรมเนียม ใหม่ จะ
ไม่ สู้ เปลื้อง เงิน แล้ว กระษัตริ์ ไป ปฤกษา
กับ คน หนุ่ม นั้น เขาว่า อย่า ตาม น้ำ ใจ ของ
พวก เหล่า นี้ อย่า เลย ตอบ กับ ราชครู ว่า
บิดา ทำ หนัก ลัก เท่า ไร ก็ จะ ให้ หนัก ยิ่ง
ขึ้น ไป แล้ว สิบ ตระกูด ใน พวก ยศราเอ็ด
คิด กระบถ แดก แยก ออก ที่ เตี้ยว ตั้ง ผู้
ครอง ไม่ ไซ้ เชื้อ กระษัตริ์ ตั้ง แต่ นั้น ไป
มี ตระกูด อยู่ สอง ตระกูด อยู่ ใต้ บังคับ
เชื้อ วงษ์ ของ แห่ง กระษัตริ์ ซะโลโม เชื้อ
สาย ของ ซะโลโม ได้ ครอง ใน เมือง
ยรรูซาเล็ม ตั้ง เก่า เชื้อ สาย ใน คน ที่ ขึ้น
เปน ใหม่ สิบ ตระกูด มี เมือง หลวง
ขึ้น เลีย ใหม่ แล้ว ครอง ที่ นั้น จน พวก

๒๒ นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา

บาบิโลน ทำ ถาย เมือง แล้ว เอา พล เมือง
ไป เปน ชะเลย แล้ว เขา ก็ ค่อย หาย สูญ
ไป ไม่ รู้ ว่า ไป อยู่ ที่ ไหน ยัง อีก สอง
ตระกูล นั้น ที่ ติดตาม เขื่อ สาย ของ ชะโล
โม บาง ที่ ก็ มี กระษัตริ์ ที่ กลัว บาป ซึ่ง
ยึด เอา ความ จริง ไว้ คิด ถึง พระเดช พระ
คุณ ของ พระองค์ ได้ ไปรต กับ พวก ยิสร
ราเอล ไว้ ทั้ง แต่ วิไฮโบอาม ลับ สาย ของ
เขา ลง มา บาง ที่ ก็ มี คึก สงคราม รบ พุ่ง
กัน ด้วย ลับ ตระกูล ที่ แยก แรก ออก จาก
เขา ที่ ตั้ง ชื่อ ว่า พวก ยิสรราเอล บาง ที่
เขา ก็ มี คึก กัน กับ เมือง เล็ก เมือง น้อย
ใกล้ กับ เมือง นั้น แล้ว เมื่อ บาบิโลน ขึ้น
เปน เมือง ใหญ่ โต มี อำนาจ ใหญ่ กว่า
เมือง อื่น ๆ ทั้งปวง ก็ เคย รู้ จัก กัน กับ
เมือง หดวง ยะรูลาเล็ม อยาก จะ ได้ เครื่อง

ทอง เครื่อง เงิน ของ วิเศษ ต่าง ๆ ที่ ชะโลโม
ได้ จัด หา ไว้ ที่ นั้น ตาม ธรรมเนียม ของ
โบราณ บาบิโลน ได้ เกรียม หัพ จะ ยก
ไป รบ พง์ เอา ไชย ชนะ ให้ เปน เมือง ขึ้น
บาง ที่ บ่อย ๆ พวก กระษัตริ์ ที่ เมือง ยะรู
ซาเต็ม ต้อง เอา เครื่อง วิเศษ ใน วิหาร ที่
ชะโลโม ได้ ตั้ง ไว้ แด ใน ราชวัง ต่าง ๆ ให้
เขา ยอม ยก หัพ ไป บาง ที่ เขา ทำ ไม่ตรี
ให้ เปน เมือง ขึ้น แต่ เขา คิด กระทบ บ่อย ๆ
ไม่ อยาก ขึ้น กับ ใคร จน กระษัตริ์ บาบิโลน
ที่ เปน ใหญ่ กว่า หมด เนบคัตเนซร์ ทำลาย
เมือง ยะรูซาเต็ม เลียบ แล้ว ฆ่า ลูก กระษัตริ์
ได้ ควัก ตา กระษัตริ์ ออก แด เอา ท่าน ไป
ที่ เมือง บาบิโลน แล้วเอา คน สำคัญ ๆ ทั้ง หมด
เอา ไป เปน ชะเลย ใน เมือง บาบิโลน เมือง

๒๘ นิราศ นาง กระษัตริ์ ซาบา

ก็ ร้าง ก็ ไม่ มี ใคร จะ บ้อง กัน รักษา ไม่
เปน ปกติ ถึง เจ็ดสิบ ปี ะ

๐ จบ เรื่อง นาง กระษัตริ์ ซาบา แต่เท่า นี้ ะ

เรื่อง บาบิโลน

๒๗

นำ ต้น

มหา กระษัตริย์ บาบิโลน

๐ เมือง บะบิโลน เปน เมือง อัจฉริยะ
ยิ่ง นัก ได้ ก่อ สร้าง ถึง เจ็ด ปี แด
มี คน เปน พัน เปน หมื่น ที่ ได้ ช่วย เปน
พนักงาน สร้าง เครื่อง เปน ของ อัน วิเศษ
เครื่อง ภาชนะ ใช้ สอย แต่ ถ้วน แล้ว ไป
ด้วย เงิน แด ทอง แด ของ มี ราคา มาก
ไม่ มี เสมอ เหมือน ตลอด แผ่นดิน วัง ของ
ท่าน ที่ สร้าง ถึง สิบ สาม ปี จึง สำเร็จ วัง
ของ นาง กระษัตริย์ เปน ประเสริฐ แล้ว ก็ มี
ที่ ตำแหน่ง เจ้า ก็ มี ที่ สำหรับ ทัดสิน ความ
สิ่ง ไต ๆ ที่ ประทับ อยู่ นั้น ต้อง ลง หุ่น
มาก กระษัตริย์ ใน เมือง อื่น ต่าง ๆ ดู
เห็น อยาก จะ ได้ ของ อัน วิเศษ จะ ได้ ไป

ประทับ ประตู ใน บ้าน เมือง ของ ตัว ให้
งต งาม ะ

๕ บาบิโลน ใน คราว นั้น มี อำนาจ มาก
อาจ จะ สามารถ เอา ไซย ชนะ เมือง ต่าง ๆ จะ
ให้ เป็น เมือง ขึ้น ของ ตัว แล้ว มี กระษัตริ
หลาย องค์ จึง ยกทัพ ไป ตี เมือง ยะรูซาเล็ม
แต่ กระษัตริ เมือง ยะรูซาเล็ม ต้อง เสีย เงิน
เสีย ทอง ให้ ยกทัพ กลับ ไป เสีย เมื่อ
เงิน ทอง น้อย ไป ไม่ มี จะ พอ ใช้ สอย
ต้อง เข้า ใน วิหาร เอา เครื่อง อัน วิเศษ ยก
ให้ แทน ต่าง เงิน ต่าง ทอง บาง ที่ ยอม
ทำ ไมตรี อัน สนิท กัน ยอม เป็น เมือง ขึ้น
เมือง ที่ พวก ชะโลโม เคย ครอง ไม่ ใคร
จะ อ่อน น้อม ยอม ขึ้น กับ ใคร เลย แล้ว
บาง ที่ ได้ มี พวก ที่ คิด กระบด ต่อ กัน มี
มา เนื่อง ๆ ะ

เรื่อง บาบิโลน

๑๖๑

๑ คราว ที่ เนบูกัตเนซาร์ ครอง เมือง บาบิโลน พวก ยะรูซาเล็ม คิด กระบถ แล้ว กระษัตริ์ บาบิโลน ทั้ง ใจ จะ ทำลาย เมือง เขา เกดีย์ กล่อม ทะแกลัว ทะหาร เปน อัน มาก แม่ ทัพ ก็ มี หลาย พวก แล ผู้ ครอง ผู้ แนะ นำ กล้า หาญ ไม่ ใคร่ จะ ยอม แพ้ แล้ว มหา กระษัตริ์ ใน เมือง บาบิโลน ไป คอย ใน บ้าน เปื่อง สุริยา ไม่ ผู้ ไกล จาก บ้าน เมือง ยะรูซาเล็ม ား

๑ แม่ ทัพ ใหญ่ ไป ถึง เมือง ยะรูซาเล็ม แล้ว ได้ ล้อม รอบ เมือง ไว้ ไม่ ให้ ใคร เข้า ออก หมาย ว่า จะ ให้ เขา อด อาหาร จะ ได้ ยอม แพ้ แต่ จะ เอา ไชย ชนะ เขา โดย ยาก การ ก็ ยืด ยาว ออก ไป จน ถึง สิบ แปด เดือน ก็ บังเกิด เข้า แพรง เต็ม ที่ แล้ว เกิด โรค ร้าย ชุก ชุม มาก ขึ้น ยัง ไม่ ยอม แพ้ พวก

بابิโลน ก่อ ที่ ให้ สูง พ้น กำแพง เมือง พอ
 ยิ่ง เข้า ไป ได้ ตาย ด้วย สาตรา อาวุธ ตาย
 ด้วย เข้า แพง ด้วย โรค ร้าย ก็ ต้อง ยอม
 แพ้ เมื่อ มี ที่ มี ช่อง พอ ศัตรู เข้า ไป ได้
 ก็ เกิด การ รุนใหญ่ ใน เวลา กลาง ค่ำ นั้น
 มหา กระจก ที่ ได้ เอา บุตร แด ภรรยา นั้น
 ออก จาก เมือง ครั้น รุ่ง เข้า พอ รู้ว่า กระจก
 กระจก นั้น ก็ ต่าง คน ต่าง หา พบ ปะ แล้ว
 ก็ พา ไป ยัง บ้าน เมือง สุริยา เนบคัตเนซร์
 ที่ ทัพ อาไซรย์ อยู่ มหา กระจก ก็ ว่า แก่
 เขา เปน นัก หนา จึง ได้ สั่ง เขา ให้ ฆ่า ถูก
 ต่อ หน้า ท่าน แล้ว ควัก ตา ของ เขา ออก
 ก็ พา ไป ใน เมือง บาบิโลน ก็ ทำ โทษ ก็
 ไล่ ไว้ ณะคุก

๐ เนบคัตเนซร์ ก็ สั่ง ท่าน ผู้ใหญ่ แม่
 ทัพ ไป เก็บ เครื่อง เงิน เครื่อง ทอง แด ของ

เรื่อง บานูโตน

๓๓

วิเศษ เปน เครื่อง ประดับ ประดา ใน วิหาร
แด่ ใน ราชวัง ได้ เก็บ กวาด เอา ออก มา
จน หมด เอา ไป ประดับ ประดา เมือง บานูโตน
แล้ว ให้ ทหาร ทำลาย เมือง เสา เลี้ย หมด แล้ว
ก็ กวาด เอา พล ไพร ไป เปน ชะรอย ที่ เหลือ
อยู่ ก็ แต่ คน ทำ นา ทำ สวน ก็ ตั้ง ผู้ ครอง
ให้ เขา ไม่ ใช่ว่า กระทบ

ฯ

๐ เมื่อ มหา กระทบ กลับ ไป เมือง บานู
โตน เขา ตั้ง ใจ จะ ให้ เมือง เปน เอก เปน
ต้น ใน โลกย์ เครื่อง ทอง เครื่อง เงิน ที่ เก็บ
มา จาก เมือง ยะรุชาเดิม มาก เหลือ ที่ จะ
คิด ประมาณ ได้ แล คน ที่ จะ ใช้อยู่ ก็
มา แต่ เมือง นั้น มาก เหมือน กัน ผู้ มี สติ
ปัญญา ก็ มี ที่ ผูก คึกษา มา แล้ว ใน เมือง
ยะรุชาเดิม

ฯ

๑ นาง ราชธิดา ท่าน ใต้เอา มา จาก เมือง
 มิเตีย นาง ราชธิดา กระษัฏ ใน เมือง นั้น
 ตั้ง เปน เกว กระษัฏ ใน ราชวัง ของ ท่าน
 ใน เมือง มิเตีย มี สวน แด ต้น ผล ดอกไม้
 มี ทาง ถนน เดิน ชม ดู เล่น สบาย เมือง
 บาบิโลน ผิด กัน บ้าง ไหญ่ ไม่ ไคร่ จะ มี
 ดิน ไม่ บริบูรณ์ เปน แต่ ดิน เหนียว ะ

๑ เพื่อ มี ให้ นาง กระษัฏ คิด ถึง มหา
 กระษัฏ ตั้ง ใจ จะ ทำ สวน บน หลังคา ราช
 วัง บ้าง เอา เยี่ยง อย่าง อัครเมษี ใน เมือง
 บาบิโลน ได้ ทำ คราว ครั้ง โบราณ แล้ว
 ก็มี คน เปน อัน มาก ให้ ทำ พื้น ดิน บน
 หลังคา ราชวัง ทำ เปน ถนน เดิน ได้ แด
 ปูก ต้น ไม้ เปน พุ่ม ๆ ต้น เตี้ย ๆ มี ดอก
 น้ำ ชม น้ำ ดู ที่ เปน เกา เลื้อย คลุม เปน
 หลังคา ร่ม ดอก น้ำ รัก น้ำ ชม ได้ เลื้อย

ฉัน เขา มา แต่ เมือง ต่าง ๆ พอ สำหรับ
นาง กระษัตริ์ เดิน ชม ดู เล่น ได้ โดย สบาย
ส่วน นี้ เป็น การ อัจฉริยะ ใหญ่ ใน โลกย์ มา
นาน ประมาณ หลาย ปี ได้ เติบโต เมือง หลวง
บาบิโลน ขึ้น ดู เหมือน ไม่ มี สิ่ง อัน ไต ที่
จะ กิด ขวาง แต่ คน เหล่า นั้น เป็น คน ไม่
ได้ ก้าว พระเจ้า นับถือ รูป พระ เป็น ใหญ่
แม้ เขา รู้ แท้ ว่า มี พระเจ้า เป็น อยู่ ซึ่ง
บ้อง กับ ความ ร้าย รักษา ชีวิต มนุษย์ ทั้ง
ปวง ไว้ได้ พระ

๑ คราว ที่ กลับ ไป เมือง ยะรูซาเลม เขา ได้
สร้าง รูป พระ ด้วย ทองคำ สูง หก ศิปี วา กว้าง
หก วา ได้ ตั้ง ไว้ ใน ที่ วาบ เสมอ พื้น ดิน
แล้ว มี ผู้ ใหญ่ รักษา ใน แวัน แคว้น นั้น แด
ท่าน ผู้ ครอง แด ราชอาณาจักร พวก ที่ มี ตำแหน่ง
ทุก อย่าง มา ชุมชุม กัน ฉลอง รูป

๓๖ เรื่อง บาบิโลน

พระใหญ่ ที่ ท่าน ได้สร้าง ขึ้น เมื่อ มา พร้อม
ก่อน นำ รูป พระ นั้น มี ผู้ร้อง ประกาศ ว่า
เมื่อ ฝูง ศัตรู เหล่า นี้ ได้ยิน เครื่อง เพลง
ต่าง ๆ ต้อง กราบ ไหว้ รูป พระ ที่ เนบคัต
เนซร ได้สร้าง ขึ้น แต่ ใคร ไม่ ได้ กราบ
ไหว้ เขา ก็ จะ เมา ใน เตา ไฟ เสีย ะ

๐ มี สาม คน ที่ มา แต่ เมือง ยะรุซาเต็ม ไม่
ทำ ตาม รับ สั่ง แล้ว เมื่อ ถูก ฟ้อง กับ ใน
หลวง ใน หลวง สั่ง ให้ เขา ทั้ง สอง ใน เตา
ไฟ แล้ว เสด็จ ออก มา ดู จะ เกิด ขึ้น เป็น
อย่างไร แล้ว ก็ เห็น เขา เดิน ปกติ กลาง
เปลว ไฟ ยังมี อีกผู้หนึ่งเดิน ด้วยกัน มิ
ได้เป็น อันตราย ลัก สิ่งหนึ่ง สิ่งใด ท่าน
ก็ รู้สึก ว่า นี่ และ ก็ เป็น พระเจ้า ของ
เขา ได้ รักษา เขา ไว้ แล้ว เมื่อ สั่ง ให้ เขา
เอา ออก มา แม่น ผัว ผ่อน เขา ก็ ปกติ มิ

ได้ همین ถิ่น ไฟ สัก นิด หนึ่ง มหา กระ
ษัตร์ ก็ กล่าว กับ ผู้ คน ว่า พระเจ้า แห่ง
เหล่า นี้ ได้ เป็น พระเจ้า แท้ ของ เขา จะ
มี ใจ ช่มแห่ง พวก เขา จะ มี โทษ ใหญ่ แล้ว
ให้ สาม คน มี ตำแหน่ง สูง ขึ้น ไป แต่ ว่า
กระษัตร์ บาบิโลน ยัง ใ้ วั รูป อยู่ เหมือน
แต่ ก่อน ด้วย เขา ทั้ง ความ ผิด ไม่ ค่อย
จะ ได้

๐ มหา กระษัตร์ ยัง มี ใจ รั ในการ
เล่น ใน การ สนุกนี้ ไม่ เป็น ที่ สง่า ราชย์ มิ
ใช่ เขา จะ ไม่ มี อะไร ที่ จะ ตัก เตือน เขา
ให้ กลับ ใจ เสีย ใหม่ คราว หนึ่ง เขา ได้
ฝัน เห็น มี ต้น ไม้ ใหญ่ ใน กลาง แผ่นดิน
สูง สันติ ถึง ที่ บน สวรรค์ เห็น ได้ ทั่ว ตลอด
โลกย์ ใบ ก็ งาม ผล ไม้ บริบูรณ์ คน
ทั้งปวง ก็ ใ้ ได้ สัตว์ เติรฉาน ก็ ได้ อ

ไศรย์ ใน ใต้ ร่ม นั้น ผุ่ง นก บน อากาศ ก็
 ใต้ อาไศรย์ ที่ กิ่ง มัน ใน ความ ท่าน นิมิตร
 แผ่น เหน ว่า ท่าน ผู้เฒ่า ลง มา จาก สวรรค์
 และ ว่า พัน ต้น มัน ลง ตัด กิ่ง สมบัติ ใบ
 ให้ ผล ไม่ กระจัด กระจาย ไป ให้ ผุ่ง สัตว์
 หมี ร่ม แด นก บิน จาก กิ่ง ให้ ห่อน มัน
 ทั้ง อยู่ ให้ เบียด ด้วย น้ำ ค้าง บน สวรรค์
 ให้ มัน อยู่ ด้วย ผุ่ง สัตว์ แล้ว ให้ มี จิตร
 ใจ เหมือน สัตว์ เทรนนาน จน เลย ไป ถึง เจ็ด
 เวลา

ฯ

๐ เมื่อ ท่าน ตื่น ขึ้น ก็ คิด ประสาค ใน ใจ
 นัก หนา หรือ ทำนาย ใหญ่ ชื่อ ตานี อด
 จะ ได้ ทำนาย ให้ ตานี อด ก็ ว่า ต้ม ไม่นั้น
 คือ มหา กระษัตริ์ เอง เมือง ทั้งปวง พึง กับ
 ท่าน กลัว ท่าน เวลา จะ มา เมื่อ ท่าน จะ
 เสีย จริท ไม่ ยอม อยู่ บ้าน ออก หัน ไป นา

เรื่อง บาบิโลน

๓๙

กิน ผัก กิน หญ้า ตาม แท้จะ กิน ได้ นั้น แท้ เปน
ไป อย่าง นี้ ถึง เจ็ด ปี แล้ว จึง รู้ ตัว แล้ว
ก็ กลับ ไป ครอบครอง บ้าน เมือง บาบิโลน
ระ

๑ แม่น มี นิมิตร ผัน อย่าง นี้ มหา กระ
ษัตริย์ ไม่ ใ้ ร ลึก ตัว ไม่ ได้ กลับ ใจ เสีย
ใหม่ ยัง มี ใจ จะ ประทับ ประดา บ้าน
เมือง ให้ รัศมี เกิด รุ่งเรือง ขึ้น แล้ว ก็ ตีใจ
รับ สรรเสริญ ยก ขอ เมือง ขึ้น กว่าเมือง ทั้ง
ปวง วัน หนึ่ง ก็ ออก เติบ ใน ราชวัง แด
ดู ชม สิ่ง ของ ทั้งหลาย คิด ใน ใจ ของ
ตัว ว่า เมือง บาบิโลน ใหญ่ นี้ มี ใ้
เรา ได้ สร้าง ด้วย ฤทธิ เรา เอง เพื่อ ยศ
ใหญ่ ของ เรา เมื่อ ท่าน ยัง คิด อยู่ มี
เสียง มา แท้ สวรรค์ ว่า โอ กระษัตริย์ นบคุตต์
เนรัล แท้ แผ่นดิน เมือง จะ แยก ออก จาก

ท่าน แล้ว เขา จะ ได้ ท่าน ออก จาก มนุษย์
 กิน แต่ หญ้า อย่าง ผู่ สัตว์ จน ถึง เจ็ด เว
 ลา แล้ว ท่าน ก็ รู้ ว่า ผู้ สูง มา ครอง แผ่น
 ดิน มนุษย์ แด แบ่ง ให้ แผ่นดิน มนุษย์ ตาม
 พระไทย ของ พระองค์ ใน เมื่อ นั้น เอง มหา
 ษัตริย์ เลียบ จริต แล้ว ออก อยู่ นา ตั้ง ตา
 นิเอต ได้ ทำนาย ไว้ จน ลึน เจ็ด ปี แล้ว เขา
 ได้ กลับ เปน ปกติ ดี ไป แด ได้ ครอบ ครอง
 เมือง ตั้ง เก่า แต่ ได้ อยู่ ปี เดียว ก็ ลึน พระ
 ชนม์ ะ

๑ เมื่อ ท่าน ยัง ครอง เมือง บาบิโลน อยู่
 ก็ ปรากฏ ใน ความฝัน ของ เนบูกัดเนซาร์
 ว่า จะ มี เมือง ขึ้น ข้าง น้ํา ใหญ่ กว่า กับ
 บาบิโลน เลียบ อีก ท่าน ฝัน ว่า ได้ เห็น รูป
 ใหญ่ ๆ ห้า เปน ทองคำ แขน ออก เปน เงิน
 ทอง จน ถึง ห้า เข้า เปน ทอง เหลือง ะ

เรื่อง บาบิโลน

๔๑

กับ ตื่น เปน เหล็ก แด่ ดิน เหนียว ปน กัน
เมื่อ คอย ดู อยู่ เหน เป็น การ อัจฉริยะ นัก
หิน หัก ออก จาก ภูเขา คง ถูก ตื่น ระเบิด ใหญ่
นั้น แล้ว รูป นั้น กลับ เปน ผง ไป ทั้ง สิ้น
แล้ว หิน นั้น ก็ ใหญ่ โต เติม ไป ทั่ว โลกย์
เมื่อ เรียก ตาเนเอด มา ทำนาย ใน ความ ผัน
นั้น ว่า หัว นั้น คือ บาบิโลน เอง สวรร
ทองคำ แด่ เงิน แด่ ทอง เหลือง แด่ เหล็ก ที่
ปน ดิน เหนียว คือ เปน สาม เมือง ใหญ่ ที่
จะ ขึ้น ต่อ กัน กับ เมือง บาบิโลน ซึ่ง ทุก
วัน นี้ เรา รู้ว่า เปน เมือง เพอเซีย แด่ เมือง
เฮเลน เมือง เฮเลน ซึ่ง เรา เรียก ว่า คิริส แด่
เมือง โรม ที่ หิน หัก นั้น ได้ ทำลาย ทั้ง
สาม เมือง คือ ว่า แผ่นดิน พระเยซู ที่ จะ
ขยาย ไป จน ทุก เมือง ตลอด ใน พิภพ จะ
อยู่ ใต้ อำนาจ อญจักร ใหม่ นี้

พระ

๔ เมื่อ เนบูกัดเนซาร์ ขึ้น พระชนม์ แล้ว
 อีก สัก สาม สิบ ปี เป็น ครบ เจ็ด สิบ ปี ที่
 พวก ยิสราเอล ถูก ทำนาย ไว้ จะ พัน เป็น
 ชะรอย แล้ว แด จะ กลับ ไป ทำ เมือง ยะรู
 ชาเลม เสีย ใหม่ มี กระษัตริ เมือง เพอเซีย
 ได้ เกิดย ก่อสม พวก ทหารใหญ่ แด เมื่อ หลาน
 ของ เนบูกัดเนซาร์ คราว หนึ่ง ได้ เคียง โทะ
 สนุกนี้ สนาณ นั้ อาจ จะ เอา เครื่อง บริ
 สุทธิ์ มา จาก วิหาร ชะโดโม ใส่ น้ำ ชุ่ม
 เสวย ด้วย กัน ใน ประเดี๋ยว นั้น ก็ มี มือ
 ลง มา เขียน หนังสือ บน ฝา ผนัง เขา
 ก็ พา กัน ตก ใจ ใหญ่ นั้ ทนา ก็ ต่าง
 คน ต่าง ตู อ่าม ไม่ ใคร จะ ออก ได้ แล้ว
 ได้ เรียก ดานีเอล ว่า ท่าน ได้ ทำนาย ไว้ ว่า
 ความ เช่น อย่าง นี้ พระเจ้า ได้ ทำ แผ่นดิน
 เมือง ท่าน ให้ สำเร็จ แล้ว ท่าน ชั่ง ก็ ขาด ตา

เรื่อง เพอเซีย

๔๓

ซึ่ง ตา เต็ง แผ่นดิน เมือง ของ ท่าน ก็ แยก
ออก ให้ มิเดีย แล เพอเซีย ๖

๑ ใน คำ วัน นั้น เอง ขณะ เมื่อ ได้ยิน
ไต่กัน แม่ทัพใหญ่ ของ พวก มิเดีย แล
เพอเซีย ว่า กระทบ เมือง บาบิโลน เอา
เมือง บาบิโลน อยู่ ใกล้ บังคับ เพอเซีย แล
มิเดีย ๖

เรื่อง เมือง เพอเซีย

๑ เพอเซีย ตั้งเป็นเมืองใหญ่ คราว กระ
ษัตริย์ องค์ เดียว ได้ ครอง คือ กระษัตริย์ ไค
เรศ เพอเซีย เป็น เมือง เด็ก คราว กระษัตริย์
ไคเรศ เกิด ขึ้น ท่าน เป็น บุตร กระษัตริย์ แคม
ไบซี กระษัตริย์ มิเดีย คือ แอสไซธิ ราช ธิดา
ของ ท่าน เป็น ภรรยา แคมไบซี ใน คราว นั้น
มิเดีย เป็น เมือง ใหญ่ กว่า เพอเซีย เจ้า ใจ
ใน กระบวนศึก สงคราม มาก กว่า เพอเซีย ๖

๖ มิเตียเป็นเมืองแยกออกจาก เมืองบาบุ
 โจน แด คราว กระทบ ชาติเนะโบดัตเมือง
 นินะเว ได้ ครองเมือง ท่าน นี้เป็น กระทบเสีย
 ชื่อเสียเสียง ในการ ประพฤติ ของท่าน แล้ว
 ตาม เมือง ก็ คิด กระบถ คือ เมือง บาบุโจน
 หนึ่ง เมือง นินะเว หนึ่ง เมือง มิเตีย หนึ่ง
 ทั้ง สาม เมือง นี้ แด เป็น เอก มิ ได้ อ่อน
 น้อม ขอม ขึ้น กับ ใคร มิเตีย ค่อย แสง แสง
 ขึ้น หลาย ปี เมื่อโคเรศ เกิด ขึ้น ไชแอสรี
 เป็น พี่ ของ มารดา โคเรศ เคย เป็น แม่ ทัพ
 ใหญ่ เนะ นำ ทหาร มิเตีย ใน การ รบ พุ่ง
 กัน ใน เมือง ต่าง ๆ แด เมื่อโคเรศ โต ใหญ่
 ขึ้น แล้ว ได้เคย ไป กับ ลุง จะ ผูก ศึกษา
 ใน การ รบ พุ่ง แด เมื่อ อายุ สิบ ยัง หนุ่ม
 ได้ เจ้า ทหาร มิเตีย แด ทหาร เพอเซีย เนะ
 นำ เอง ใน การ คืบ สงคราม เพราะ เขา ได้

รู้ อุต รู้ ลำบาก เมื่อ เปน เด็ก อยู่ ใน เพอ
เซีย เพอเซีย ยัง เปน เมือง เด็ก เงิน ทอง
ที่ จะ ใช้ สอย นั้น ไม่ ใคร ะ มี คน ใน
เมือง นั้น หัก เปน คน กล้า หัก อุต หัก ทน
สู้ ลำบาก ลุง ของ โคเวต เคย อยู่ ที่ บริบูรณ์
ก็ ชอบ ที่ บริบูรณ์ แล้ว ยอม ให้ หลาน เขา
ไป เปน แม่ ท้า ที่ ไหน ต้อง สู้ ลำบาก แล
หัก อุต หัก ทน นาน ๆ ะ

๑ เมื่อ เขา ไป มี ไชย ชนะ บาบิโลน โค
เวต ได้ เอา พวก มิเดีย แล พวก เพอเซีย เปน
ธุระ เขา ได้ ชนะ กระษัตริ คริสซิด ที่
ครอง เมือง ลิตเตีย แล หลาย เมือง อื่น ๆ ได้
ทะเลดำ แล มี ชื่อเสียง ว่า เปน คน กล้า หาญ
นัก ไม่ มี ใคร สู้ ได้ ใน การ รบ ฟุ้ง เคย
รู้ ใน การ ทำนาย แห่ง พวก ยิซราเอล แล รู้
ว่า ท่าน เอง คง ชนะ เมือง บาบิโลน เพราะ

ผู้ทำนาย ได้ ออก ชื่อ ของ ท่าน ว่า จะ เป็น
 ผู้ ชนะ คราว ที่ เขา ทำนาย ไว้ว่า บามุ
 โตน จะ นิบหาย เสีย สิ้น ๖๖

บามุโตน นิบหาย

๑ ที่ จะ เอา ไชย ชนะ เมือง บามุโตน นั้น
 เป็น การ ยาก เป็น เมือง แน่นหนา บน
 กำแพง กว้าง พอ ลาก รถ สอง รถ หลีก กัน
 ได้ สูง สาม ศิขิ สี่ ศิขิ วา เมือง นั้น เป็น
 สี่ เหลี่ยม แต่ ยาว ถึง หก โยชน์ มี ถนน
 คด ค่อ กับ ถนน ใหญ่ ยี่ ศิขิ ห้า ถนน ประ
 ตู มี ทูา ตำบล แต่ ประตู ตำบล หนึ่ง ยี่ ศิขิ ห้า
 ประตู ประตู นั้น เป็น ทอง เหลือง ทั้ง นั้น
 เมือง ตั้ง อยู่ สอง ฟาก แม่น้ำ พระราช แล เมือง
 เท่า กัน ทั้ง สอง ข้าง แม่น้ำ ก่อ ด้วย อิฐ
 หนา เท่า กำแพง เมือง แล ที่ ประตู มี บรร
 ไต ลง น้ำ ทุก ประตู แล้ว มี ตะพาน ที่ จะ

ข้าม กัน ได้ ใน เมือง นั้น เขา เอา เลี้ยง
อาหาร เข้า ไว้ ใน เมือง พอ กิน ได้ หาย
ปี ถือ ว่า ฆ่า คือ จะ มา ทำลาย กำแพงเมือง
ไม่ได้ แล้ว ก็ มี ประตู่ ทอง เหลือง แน่นหนา
แข็งแรง

๐ แม่ ทัพ เพอเซีย นั้น เขา รู้ ว่า เป็น การ
ยาก เหลือ ยาก ที่ จะ เข้า ครอบครอง เมือง
นั้น ได้ แล้ว ก็ เตรียม ทหาร ไว้ สำหรับ การ
ยาก แล เมื่อ ถูม รอบ เมือง แล ได้ รู้
ว่า เป็น การ นาน จึง ได้ ปรน บรือ ฝึก หัด
ทะแกล้ว ทหาร อยู่ เป็น นิจ ใน การ ที่ ข้าง
หน้า เขา รู้ ว่า พวก บานู โตน ชอบ การ เล่น
การ สนุกนี้ มาก มี การ เลี้ยงไก่ กัน บ่อยๆ
แล ควา เลี้ยง กัน กิน น้ำ สุรา ก็ ต่าง คน
มีน เมไป ด้วย น้ำ สุรา คน ที่ รับ ใช้ เฝ้า
ประตู่ ไม่ รู้ ตัว ก็ พา กัน เล่น เล่น มิ ได้

ทรวจ ทรา ตุ แล ไล่ ลูก กุญแจ ประตู ไม่
 ค่อย จะ เฝ้า แม่ทัพ ใหญ่ เพอเซีย ก็ รู้ธรรม
 เนียม เขา ก็ เตรียม ไว้ จะ ให้ มี ช่อง ที่
 จะ เข้า ใน เมือง ได้ เขา ก็ เปิด ช่อง เปน หน
 ทาง ใหญ่ นอก กำแพง เมือง แล มี ทานบ
 ที่ จะ รื้อ ได้ ง่าย ให้ น้ำ ใน แม่ น้ำ พระราช
 ไหล เข้า ใน ช่อง ใหม่ ที่ เขา ได้ ขุด ไว้ แล
 พวก พล ทหาร เดิน เข้า ไป ใน เมือง ตาม
 ช่อง เก่า แห่ง แม่ น้ำ พระราช ได้ โดย สดวก
 หลาย เดือน ล่วง ไป แล้ว แล ทหาร เพอเซีย
 ยัง ล้อม รอบ เมือง ไว้ ยัง ไม่ได้ ที่ ได้ ช่อง
 ที่ จะ ทำลาย เมือง ได้ อะ

๐ คราว หนึ่ง มี การ เลี้ยง ไ้ระ ใหญ่ แล้ว
 กระษัตริ์ บาบิโลน เชิญ มา ชุมนุม กัน ตาม
 ธรรมเนียม แล ได้ เอา เครื่อง วิเศษ ออก มา

เรื่อง บาบิโลน

๔๗

ใช้ สอย ใน การ เลี้ยง กัน กำลัง เลี้ยง นั้น
ก็ อวด มั่ง มี แด วาสนา กัน แล้ว มหา กระ
ษัตร์ ลัง ให้เอา เครื่อง ทอง แด เครื่อง เงิน
ที่ เขา เอา มา จาก วิหาร ของ ชะโลโม แด
ใช้ ใน การ เลี้ยง กัน แด ตั้ง นี้ เป็น ที่ ประ
มาท พระเจ้า ของ ชะโลโม ที่ เคย นับถือ ใน
ประเดี๋ยว นั้น มี มือ ลง มา เขียน หนึ่งลือ
ที่ ฝาผนัง ซึ่ง ผู้ทำนาย แปล ว่า เมือง บาบ
ิโลน จะ เลี้ย ที่ กับ พวก เพอเซีย นี้ แดะ
เป็น ที่ พวก เพอเซีย หัก ทำลาย ทำนบ เดิน
เข้า ไป ตาม ช่องแม่น้ำ พะราธ ประตู ก็ เปิด
ด้วย ความ เลิน เล่อ ของ เขา เพราะ ด้วย
การ เลี้ยง กัน แม่ ทัพ เพอเซีย ก็ เข้า ไป ได้
แล้ว กระษัตร์ ถูก อาวุธ ตาย ผู้ คน ก็ รุน
วาย ไม่ รู้ตัว แล้ว ก็ ยอม แพ้ กับ เพอเซีย ๑

๕๐ เรื่อง บาบิโลน

ก็ เขา เปน เมือง ขึ้น ของ เขา ทั้ง แต่ คราว
นั้น มา ะ

๑ คราว โคเรช ได้ ไซย ชะนะ เมือง บาบิโลน
เปน แต่ แม่ทัพ ใหญ่ แห่ง เพอเซีย
แต มิเดีย ไม่ ชำ ไม่ นาน ก็ ขึ้น เปน มหา
กระษัตริ์ แห่ง ทั้ง สอง เมือง นั้น แด เรียก
ว่า แผ่นดิน เพอเซีย บาบิโลน เปน เมือง ขึ้น
แต เมือง ที่ ขึ้น กับ บาบิโลน ก่อน นั้น ก็
เข้า กัน กับ เพอเซีย จึง เปน เมือง ใหญ่ ใน
โลกย์ไม่ มี เมือง อื่น จะ เสมอ ะ

๒ ใน ปี นั้น เอง ที่ ท่าน ขึ้น ครอง เมือง
มี รับ สั่ง ให้ พวก ชะเลย ที่ พวก บาบิโลน
กวาด เขา มา จาก เมือง ยะรูซาเลม คราว ที่
ทำลาย วิหาร ชะโลโม ให้ พวก ยะรูซาเลม
กลับ ไป แล้ว ก็ สร้าง วิหาร ขึ้น เลีย ใหม่
ทำ เมือง ยะรูซาเลม ใหม่ แด กำแพง เมือง ด้วย

เปน ข้อ บัญญัติ มัน คง เปลี่ยน แปลง ก็ ไม่
ได้ ไครศ ถือ ว่า เพราะ พระเจ้า อยู่ บน
สวรรค์ ได้ โปรด ท่าน ขึ้น เปน มหา กระ
ษัตริย์ ใหญ่ ใน แผ่นดิน ไม่ มี ใคร เสมอ
เหมือน สม ควร แล้ว ที่ จะ ให้ พวก คน
ที่ เคย ไหว้ นมัสการ พระยะโฮวา เจ้า จะ ทำ
วิหาร เลีย ใหม่ ที่ เคย เปน ใหญ่ ที่ เคย
นมัสการ พระเจ้า องค์ นี้ องค์ เดียว ะ

๑ ที่ เปน ใหญ่ ใน พวก ชะเลย นั้น แด
พวก ประโรหิต แด พวก ที่ เหม ใจ กลับ
ไป บ้าน เมือง ของ ตัว เข้า ด้วย กัน ตั้ง
ทัน เตรียม สิ่ง ของ สำหรับ การ ใหญ่ นี้ พวก
เหล่า นั้น ที่ มี เครื่อง เงิน เครื่อง ทอง ฤ
ของ วิเศษ อย่าง ไว เอา มา ช่วย ใน การ
จำเริญ แล้ว ไครศ ให้ เอา เครื่อง มา จาก
วิหาร พระ เท็จ เทียม เครื่อง ที่ กวาด เอา มา

จาก วิหาร ชะโลโม แด ยก ให้ เขา เครื่อง
 เหล่า นี้ มา แต่ วิหาร นั้น เปน เครื่อง เงิน
 เครื่อง ทอง เปน พัน ลี้ ร้อย อย่าง คน ที่
 ไป เต็ม นั้น มี สี่สิบ สอง พัน สาม ร้อย แต่
 ที่ เปน ผู้ใหญ่ แด ทาษ กรรมกร คน ใช้ เจด
 พัน ผู้ หญิง ผู้ ชาย สอง ร้อย สำหรับ ใช้
 ใน การ เพลง ที่ วิหาร แล้วย มี สัตว์ ที่ บัน
 รุก ของ มี ม้า เจด ร้อย มี อูฐ ลี้ ร้อย มี
 พ้า เจด แบด พัน แล้วย ก็ ส่ง ให้ พวก ที่
 อยู่ ใน เมือง เล็ก น้อย ริม ทะเล กลาง ช่วย
 ใน การ ชั่ง ต่าง ๆ แด ใน เครื่อง ต่าง ๆ
 อย่าง ที่ ได้ ช่วย ชะโลโม ะ

๐ ใน การ ใหม่ เอา แต่ คน ที่ เชื่อ ใน
 พระเจ้า ได้ รับ ทำ เหม ใจ แด การ จำเวญ
 ขึ้น เมื่อ โคเวศ ยัง อยู่ พวก เล็ก
 เข้าย รอบ ที่ อยู่ ริม เมือง ยะรุชาเลน ช่มเหง

เขา บ่อย ๆ เขา ต้อง กัน ความ ร้าย แด
อุสาคี ทำ การ บ้าน เมือง ของ เขา ให้ ดี ด้วย

๑ เมื่อ โคเรศ ถึง อนิจ กรรม แด คน
อื่น ขึ้น ครอง เมือง ไม่ ใคร จะ เอา ใจ ใส
ใน การ บ้าน เมือง ยะรุชาเทม แด การ นั้น
ก็ เน้น ไป ไม่ ค่อย จะ มี ความ เจริญ เถย
อีก ครั้ง หนึ่ง มี กระษัตริ องค์ หนึ่ง ได้ เอา
ใจ ใส บ้าง การ ก็ ค่อย จำริญ ขึ้น ที่ ละ
นิท ที่ ละน้อย ก็ สำเร็จ การ ไป ได้ ไม่ ค่อย
งต งาม เหมือน แต่ เดิม ะ

เพอเซีย

๑ เมื่อ เพอเซีย เปน ใหญ่ แด มี มหา
กระษัตริ อยาก จะ ได้ ชื่อ เลื่อง ใหญ่ ใน
โลกย์ คิด อ่าน กัน จะ เอา ไชย ชนะ เมือง
ทั้งปวง แด เมือง เฮเลน เปน ต้น มี คน
หนง ชื่อ ตาวิอาต เกิดีย กล่อม ทะ แก้ว

ทหาร จะ ออก ไป สู้ รบ กับ เมือง ต่าง ๆ
 ที่ เรียก ว่า อาเซีย เล็ก หลาย บ้าน หลาย
 ตำบล ที่ เป็น พวก เฮเลน พวก เฮเลน
 ที่ บ้าน เหล่า นั้น ยัง ขึ้น อยู่ กับ แผ่น
 ดิน เมือง เฮเลน ได้ ไชย ชะนะ เมือง เหล่า
 นั้น บ้าง หมายถึง จะ ไป สู้ กับ แผ่นดิน
 เมือง เฮเลน เอง ยัง ไม่ สำเร็จ การ หมายถึง
 นั้น ก็ ขึ้น พระชนม์ คง ภายหลัง ราช บุตร
 เช็กซี เกิดขึ้น ถล่ม ทหาร บก ทหาร เรือ พวก
 เพอเซีย แล เมือง ทั้งปวง ที่ ขึ้น กับ เพอเซีย
 แล้ว จะ ออก ไป ทำ เมือง เฮเลน พวก
 เฮเลน ก็ จัด แจง รบ สู้ เขา ใน ที่ แคม จะ
 ได้ ใช้ ทหาร ที่ ทรนั้ย ได้ พวก เฮเลน สู้
 ด้วย ใจ กล้าหาญ นัก กลัว จะ เสีย บ้าน
 เมือง ของ ตัว ทั้ง ครอบ ครว้ ของ ตัว ด้วย
 แล้ว พวก เพอเซีย สู้ ไม่ ค่อย ถนัด เพราะ

เหตุ ฉะนั้น จึงเสียด ทหาร เปน หนักหนา เหลือ
 ที่ จะ เข้า ใน เมือง แล้ว ได้ ทำลาย เมือง
 หนึ่ง ชื่อ ว่า แอกเตน แต่ ทว่า พวก
 เฮเลน ได้ ชื่อได้ เลื่อง ว่า สู้ ด้วย บัญา ใหญ่
 แด่ กล้า ชื่น ด้วย สู้ พวก เพอเซีย ทั้ง บก
 ทั้ง เรือ แล้ว มหา กระษัตริ์ หนี ไป กับ พวก
 จับ ปลา ใน ทะเล ทั้ง แต่ คราว นั้น เพอเซีย
 อ่อน กำลัง ลง ที่ ละคริต ที่ ละคร้อย ถอย ไป
 จน ไม่ มี อำนาจ แล้ว พวก เฮเลน ค่อย
 มี กำลัง มาก ขึ้น แต่ ทว่า เฮเลน ขอม รับ
 ทำ ตาม ทำเนียบ บ้าน เมือง ทุก อย่าง ใน
 คราว นั้น เกิดย กล่อม ทะ แกล้ว ทหาร จะ
 ออก สู้รบ เมือง ต่าง ๆ ให้ ขึ้น เปน แผ่น
 ดิน ของ เขา แต่ เวลา ก่อน นั้น เรา จะ
 เล่า เรื่อง พงษาวดาร เฮเลน คราว ที่ เขา ได้

คิด จะ ตี ขึ้น ประเสริฐ ขึ้น ใน แผ่นดิน
เมือง ที่ เขา ครอง

เมือง เฮเลน

๑ เมื่อ เมือง โรม ยัง ไม่ได้ ตั้ง เคย เมือง
เฮเลน มี ชื่อ เลียง ว่า ประเสริฐ หลาย อย่าง
เรื่อง บาบิโลน

๑ เรา ได้ กล่าว ไว้ แล้ว เมือง บาบิโลน
เป็น เมือง โบราณ ที่ เดียว แล้ว มี หลาย
เมือง ขึ้น จน เป็น เมือง ใหญ่ ใน โลกย์ ภาย
หลัง ยัง มี เมือง หนึ่ง ชื่อ ว่า เพอเซีย แด
เมือง นี้ ค่อย ขยาย กว้าง ออก ไป ได้ ไชย
ชนะ เมือง อื่น ๆ รอบ เมือง จน มี ใจ กล้า
หาญ อาจ ลู่ได้ ไชย ชนะ เมือง บาบิโลน
แล้ว เพอเซีย ค่อย มี กำลัง ขยาย กว้าง ออก
ไป เป็น เมือง ใหญ่ ใน โลกย์ ภายหลัง
เมือง เฮเลน ที่ เป็น เมือง มี ชื่อ เลียง ว่า เป็น

พวก ที่ กล้า หาญ นัก เปน พวก วิเศษ ได้
 เรียน รู้ หนังสือ มาก กว่า ภาษา อื่น ทั้งปวง
 ได้ ครอบ ครอบ บ้าน เมือง จัด ธรรมเนียม
 เลียดต เรียบ ร้อย แล้ว เปน เมือง วิเศษ ด้วย
 มี ของ บริบูรณ์ เปน บ้าน เมือง ใหญ่ โต
 งาม มี ของ อัน มี ราคา ถ้า จะ ได้ ไชย
 ชนะ เมือง นั้น จะ ได้ ตาม ยิ่ง เพอเชย ได้
 ทำ คึก สงคราม หลาย ครั้ง หลาย คราว แล
 ต้อง ยอม แพ้ ภายหลัง เมือง เสดน เล็ก
 เอา มหา กระทบ เมือง มักะโตเนีย เปน แม่
 ทัพ ใหญ่ ของเขา ไปสู้รบ กับ เพอเซีย แล้ว
 ก็ ได้ ไชย ชนะ ใหญ่ แล พวก เพอเซีย ก็
 ไม่ เปน เมือง กว้าง ขวาง ออก ไป ได้ ตั้ง
 แต่ คราว นั้น มา จน ทุก วัน นี้ ต่อ มา
 ภายหลัง มี อีก เมือง หนึ่ง คือ เมือง โรม
 ค่อย วัฒนา การ ขึ้น ได้ มี แม่ ทัพ กล้า หาญ

อาจ ลูบ เมือง ทั้งปวง ไม่ ลูบ มี ใคร ที่ มี
ได้ ยอม แพ้ แล เมือง เฮเลน ก็ ยอม แพ้
เข้า ได้ ง่าย ๆ โดย ความ ชื่น ตา อะ

๑๐ คราว ที่ พระเยซู บังเกิด มา ใน โลกนี้
นี้ เมือง โรม เปน แผ่นดิน ใหญ่ กว่า แผ่น
ดิน ทั้งปวง เมือง อื่น ๆ ที่ ไม่ ได้ ยอม อยู่
ใน ใต้ บังคับ เมือง โรม ที่ คิด กระบถ อยู่
บ่อย ๆ มหา กระษัตร มี รับ สั่ง ให้ ทำลาย
เมือง นั้น เสีย เมือง ยะรูซาเลม คิด กระบถ
จึง มี แม่ ทัพ ใหญ่ ชื่อ ไตโต ได้ ทำลาย
เสีย แล ทำลาย วิหาร ๆ ที่ อะโลโม ได้
สร้าง เติม สำหรับ พระเจ้า ที่ เปน อยู่
ใน กาด ทุก เมื่อ พวก เมือง นั้น ได้ ครอง
เมื่อ พระเยซู เกิด มา ใน โลกนี้ นี้ แล้ว ได้
ทำ การ ซึ่ง พระเจ้า สั่ง ไว้ ได้ ทำ เสร็จ แล้ว
เขา ได้ รักษา ความ รู้ แห่ง พระเจ้า ผู้ สร้าง

เรื่อง บามุโตน

๕๘

โลกย์ ผู้สร้าง สาระพัด สิ่ง ทั้งปวง แด เรื่อง
ราว ว่า ด้วย พระเจ้า ใน พงษาวตาร เต็ม
แห่ง ใน โลกย์ เมื่อ มนุสย์ ต่อ ไป จน สิ้น
โลกย์ ถึง เวลา แล้ว ที่ พระเจ้า กล่าว ทุก
ชาติ ทุก ภาษา ว่า มี ที่ รอด สำหรับ มนุสย์
ทั้งปวง พระเจ้า ก็ ปราบฏ ใน โลกย์ แล้ว
ได้ เลือก ลูก สิทธิ์ สำหรับ ไป ทุก แห่ง ทุก
ตำบล กล่าว ด้วย ความ รอด กับ มนุสย์
ทั้งหลาย ไม่ ช้า ไม่ นาน ลูก สิทธิ์ ก็ ทวี
ขึ้น เป็น อัน มาก ใน วัน หนึ่ง วัน เดียว
ได้ เชื้อ ห้า พัน คน ได้ รับ คิณ เข้า รัต ลูก
สิทธิ์ เหล่า นี้ ไป ทุก แห่ง แด ให้ รู้ ด้วย
ความ รอด แด ความ ดี มี ลูก สิทธิ์ เป็น
พวก ๆ ที่ ไหว้ นมัสการ แก่ พระเจ้า ที่ เป็น
อยู่ องค์ เดียว แทบ ทุก เมือง ที่ เคย ไป
มา หา กัน ใน คราว นั้น แด ไป ได้ ตลอด

แคว้น แคว้น เมือง โรม ที่ เป็น เมือง ใหญ่
กว้าง ขวาง แทบ ทุก เมือง มา ขึ้น เมือง
อังกฤษ ที่ อยู่ ไกล เคียง ยัง มา ขึ้น ด้วย ะ
เมือง โรม ฝ่าย ศาสนา

๐ เมื่อ พวก ลีศย์ ไป เทียว เทศนา ลังสอน
เต็ม ใน เมือง โรม ผู้ ครอง ผู้ ใหญ่ ไม่
ค่อย จะ เชื่อ เลย แล้ว กลับ ขำ เทียว เบียด
เบียด ช่มเหง เขา ตาม กำลั๋ง ของ เขา เลี้ย อีก
ฝูง คน ที่ หนึ่ง ดู สัตว์ ร้าย แล้ว จับ คน ฉีก
ฆ่า เลี้ย เขา เป็น การ สนุกนี้ ของ เขา บาง
ที่ ผูก ไว้ กับ เสา แล้ว ตีต ไฟ รอบ ตัว จน
ไฟ ไหม้ ตาย แต่ ว่า เขา ช่มเหง พวก ถูก
ลีศย์ ๆ ค่อย จำเริญ ยิ่ง มาก แล้ว ถูก ลีศย์
มีกำลั๋ง ขึ้นเสมอเป็นนิจ ต่อ ภายหลัง ผู้ ครอง
เมือง โรม เอง เหน่ จริ่ง ใน การ ศาสนา แด
ให้เป็น ศาสนา ใน แผ่นดิน เมือง เขา แล้ว

เรื่อง เมือง โรม

๖๑

สิ่ง ของ ใน บ้าน เมือง ได้ จัด เล็ก เปลี่ยน
ธรรมเนียม ใหม่ อย่าง ศาสนา แห่ง พระ เยชู
เจ้า เปน จำเวิญ ใน บ้าน เมือง แล ใคร ๆ
อยาก จะ ได้ ความ โปรต กับ มหา กระษัตร
หา ที่ หา ช่อง จะ เข้า วิต เปน ลูก ศิษย์ พระ
เยชู ศาสนา แท้จริง

๐ กระษัตร ที่ ครอง เมือง คราว นี้ ชื่อ
ว่า กอนซตัน ติน เหน ดี เปลี่ยน เมือง
หลวง ที่ เมือง หลวง ใหม่ เมือง โรม เหม
ไป ด้วย รูป เจ้า เทจ เทียม แล มี วิหาร
ใหญ่ ทุก แห่ง ทุก ตำบล ที่ พวก ราษฎร
ผู้ใหญ่ ผู้ น้อย เคย ไหว้ นมัสการ ทุก วัน
ทุก เวลา เปน อย่าง มา ที่ ไหว้ ที่ นมัสการ
ของเขา มหา กระษัตร เหน ว่า ตั้ง ศาสนา
ใหม่ ใน เมือง หลวง ตั้ง ได้ โดย สดวก
จึง ตั้ง ที่ ข้าง ด้วน ออก ที่ เปน เมือง หลวง

ทุก วัน นี้ ใน แผ่นดิน เมือง เทอริก เรียกว่า
กอนซตันตี โนเปลอ

๐ ใน เมือง หวง นี้ เขา ได้ ตั้ง วิหาร
ใหม่ ใหญ่ ๆ สำหรับ ไหว้ นมัสการ พระ
เยซู เจ้า แล้ว เขา ตั้ง คอเวนเมนต์ เลีย ใหม่
แล้ว ก็ ให้ คน ถือ ผ้าย พระ เยชู ศาสนา ให้
มี ตัวแหล่ สูง ใน ที่ ศรอง บ้าน เมือง เพราะ
เหตุ ตั้ง นี้ ใคร ๆ อยาก เข้า รัต เชื่อ ๆ
ไม่ เชื่อ เขา ไม่ ว่า เบน แต่ จำเวญ ผ้าย
โลกย์ แด คน เปน อัน มาก เหน แต่ ท่าน
เท่า นั้น ลูก ลิสย์ พระ เยชู กลับ เปน คน
ที่ ประพฤติ ผ้าย นอก ใจ เขา เปน อย่าง เต็ม
แล้ว เกิด เปน ลำบาก เปน หนัก หนา ภาย
หลัง จะ หา ผล ประโยชน์ ของ ตัว จะ ให้
มี ความ ร้าย แก่ พวก ลูก ลิสย์ ๆ ต้อง ความ
ร้าย นั้น มา จน ทุก วัน นี้

๐ พระธรรม คำภีร์ นั้น เป็น แบบ แผน
กับ พวก ลูก ศิษย์ พระธรรม คำภีร์ สอน
อย่าง ไร ต้อง เอา อย่าง นั้น ไม่ มี ครู จะ
สอน ศาสนา ที่ ดี ที่ ไม่ ได้ รับ ด้วย ใจ
ใหม่ ด้วย ฤทธิ พระ วิญาณ มริสุทธิ ะ

๐ ทุก คน เกิด มา ใน โลกนี้ เกิด
ด้วย ใจ ร้าย แด จน เขา เกิด เลอะ ใหม่
ด้วย ฤทธิ พระ วิญาณ ว่า ด้วย สิ่ง ของ
แห่ง วิญาณ เขา เป็น คน ตา มืด แด เป็น
คน ไร้ ใจ ไม่ ได้ จะ เนะ นำ ฝ่าย ศาสนา
ไม่ ใคร่ จะ ได้ เมื่อ เป็น ธรรมนิยม จะ ยอม
คน ให้ เข้า รัต เป็น ลูก ศิษย์ เมื่อ ไม่ แท้
เกิด เป็น ความ ลำบาก กับ ตัว เสมอ พระ
เจ้า ผู้ เดียว ยก โทษ ได้ แด คน ที่ พระเจ้า
ยัง ไม่ ได้ ยก โทษ เขา จะ เนะ นำ พวก
ลูก ศิษย์ ให้ จำเวญ ไม่ ใคร่ จะ ได้ ะ

๐ ไม่ ต้อง ตรวจ การ เวลา นาน ๆ ให้
 คน ที่ รับ คีล เข้า รัต เป็น ลูก ลีศย์ ด้วย กัน
 เป็น คน ไม่ ชื่อ สุจริต เป็น แต่ ทาง ที่ จะ
 ไต่ ยศ ด้วย ผู้ ครอง บ้าน เมือง เมื่อ จะ
 เป็น ทาง จำเวณ ฝ้าย โดกย ไม่ ช้า ไม่ นาน
 คน ที่ เข้า รัต เป็น คน กลัว บาป พวก ลูก
 ลีศย์ นั้น เปรียบ เหมือน อย่าง เกดลือ จะ
 รักษา แผ่นดิน เมือง ไว้ มิ ให้ อ่อน กำลัง
 ไป ได้ แล้ว คน ช้าง เหนือ คือ พวก เขอระ
 มั่น ไต่ สู้รบ กัน มี ไชย ชะนะ หลาย แห่ง
 ใน แผ่นดิน เมือง โรม ใน แคว้น แคว้น ทิศ
 ทวัน ตก ะ

๐ พวก เขอระมัน เป็น คน กล้า หาญ ใน
 กระบวน คีล สงคราม เขา ไม่ ไต่ รู้ หนึ่ง
 ลือ ก็ ยัง ไม่ รู้ ที่ ครอง เมือง แล้ว เขา ไต่
 ทำลาย เมือง ช้าง ทวัน ตก แล ไต่ ตั้ง เมือง

เรื่อง เมืองโรม

๖๕

ชั้น เลีย ใหม่ เขา ไม่ ได้ รั้ จัก หนังสือ
พวก เหล่า นั้น ที่ เขา ได้ ไซย ขณะ พวก
เหล่า นั้น ไม่ ใคร จะ มี หนังสือ ความ รั้
ไม่ ค่อย จะ มี เปน พวก คน ไร่ สัก พัน
ปี แ่่นดิน เมือง ที่ ตั้ง ไว้ เปน เมือง
ไร่ เมือง มีต ถือ ลัทธิ ต่าง ๆ สิ้น
พัน ปี เมือง ต่าง ๆ ที่ ได้ ชื่อ ใหม่ ธรรม
เนียม ใหม่ ภาษา ใหม่ ได้ ตั้ง ให้ เมือง แวง
แรง ชั้น คือ เมือง ที่ มี ชื่อ ว่า อังกฤษ
ฝรั่งเศศ สเปน โปรตุเกศ เยอรมัน
เมือง เหล่า นี้ ตั้ง แต่ คราว นั้น มา จน ทุก
วัน นี้ มี พงษาวตาร ทุก คน จะ ชอบ อ่าน
ชอบ เรียน รั้ ขาดิ์ อื่น ภาษา ต่าง ๆ เอา
เมือง เหล่า นี้ ตัด แ่ดง เลีย ใหม่ ด้วย พวก
ต่าง ๆ ที่ มา แ่ เมือง เยอรมัน เหตุ ตั้ง

นั้น เรา จะ พุด ถึง เมือง เยอรมัน เสีย ก่อน ะ
เมือง เยอรมัน

๑ พวก เยอรมัน แล่ ออก ไป เป็น แว่น
แคว้น ยุโรป ข้าง เหนือ แผ่นดินเมืองโรม เขา
ว่า แบ่ง แผ่นดิน ยุโรป สาม ส่วน แล่ ชาติ
ต่าง ๆ แห่ง พวก เยอรมัน ได้ ส่วน หนึ่ง
แต่ ทว่า เป็น เมือง ผิด กัน ที่ เดียว แผ่นดิน
เมืองโรมที่อยู่ ข้าง ยุโรป ได้ เป็น เมืองเอก
เป็น เมือง ต้น อากาศ ก็ ดี ดิน ก็ บรื้บรณ
แต่ ต่าง กัน มี ภูเขา มี ทะเล มี สระ มี สวน
เป็น ที่ งาม น่า อยู่ พวก เยอรมัน อยู่
ข้าง เหนือ มี ป่า ใหญ่ มี อากาศ หนาว ๆ
ดิน ก็ เปี้ยก ทำ นา ทำ สวน ยาก พวก
เยอรมัน อยู่ ใน แถว เหล่า นั้น รูป ร่าง
ใหญ่ โต แข็ง แรง สู้ ทน ลำบาก ได้ เป็น
คน ใจ กล้า หาญ ชอบ ใน การ รบ ฟุ้ง กัน

เรื่อง เมือง เยอรมัน ๒๗

สิ่ง ซึ่ง เปน การ สำคัญ ใหญ่ เขา ยัง ไม่
ใคร่ จะ รู้ หนึ่งสื่อ ศาสนา ที่ เขา ถิ่น นั้น
เปน ศาสนา เท็จ เทียม ะ

๐ ซึ่ง ได้ มา แต่ ข้าง อาเซีย ข้าง ตะวัน
ตก เหตุ ว่า คน เดิม อยู่ ที่ นั้น แด คน
ใน โลกย์ ทั้ง หมด ได้ ลับ ส่าย แห้ง คน
ที่ เดิม ออก จาก นั้น แต่ ว่า บู้ ย่า ตา ยาย
ของ เยอรมัน ออก จาก อาเซีย เมื่อ ไร เปน
การ ไม่ แน่ เหตุ ว่า เขา เปน คน ไม่ มี
หนึ่งสื่อ ไม่ ใคร่ จะ แต่ง พงษาวตาร ใน
เรื่อง ราว เดิม ของ เขา ะ

๐ เขา ได้ อยู่ ใน เมือง เยอรมัน นม นาน
มา แล้ว ได้ ทะวี ขึ้น เปน อัน มาก ใน ที่
นั้น มี หลาย ส่วน หลาย ขาด เมือง โรม
เคย ไป มา หา กัน ได้ ทำ คึก สงคราม กัน
บ้าง เล็ก น้อย ทาง ที่ จะ รบ กัน สู้ กับ เขา

เปน คน กล้า แสง ชัยน์ แด พวก โรม นั้น
 ก็ ค่อย อ่อน กำลัง ไป ช้าง พวก เยอรมัน
 เขา ชอบ เปน ทหาร ใน กองทัพ อย่าง นี้
 พวก เยอรมัน เขา ได้ เคย รบ พุง กัน ตาม
 ธรรมเนียม คน รู้ ใน วิชา ต่าง ๆ เพราะ
 อย่าง นั้น เขา จึง มี ฝีมือ จะ ออก สู้ พวก โรม
 อีก อย่าง หนึ่ง เมื่อ เปน ทหาร พวก โรม รู้
 แผ่นดิน เมือง เขา เหน เปน ที่ ชอบ อยู่ แด
 เมื่อ พวก เยอรมัน ไม่ ใคร จะ เลี้ยง เขา ดี
 เขา ได้ คิด อ่าน กัน จะ เข้า กัน เปน หลาย
 พวก ออก ไป สู้ รบ พวก ที่ อยู่ ใน แขวง
 เมือง โรม แล้ว ก็ เกิด รบ กัน หลาย ที่
 หลาย ตำบล ภายหลัง พวก โรม ก็ ต้อง
 ยอม แพ้ พวก เยอรมัน มี พวก หนึ่ง มา แด
 เยอรมัน ที่ ตั้ง ชื่อ ว่า ฝรั่งเศส แสง เมือง
 ไว้ ไม่ ได้ ขึ้น กับ ใคร เขา ได้ ไชย ชะนะ

เรื่อง เมือง เยอรมัน ๖๗

เมือง โรม ใน ที่ เขา ชื่อ ว่า ฝรั่งเศส ทั้ง
ที่ มัน คง ใน ที่ นั้น มหา กระษัตริ ของ เขา
ที่ มี ชื่อ เลื่อง เรือง ว่า ไกรวิก เขา รับ
พระเยซู ศาสนา เป็น ศาสนา ของ เขา แด
หมาย ไว้ว่า จะ ตัด แปลง บ้าน เมือง ท่าน
ให้ ถือ ศาสนา ทั้ง นั้น ใน วัน เดียว ให้
พวก ทหาร รับ คัด เข้า รัศ แล้ว ไม่ ช้า ไม่
นาน ทั้ง เมือง ได้ ทั้ง ศาสนา เท็จ เทียม แด
ใน การ ภาย นอก ประพฤติ ตาม พวก ลูก
ศิษย์ ฝ่าย พระเยซู ศาสนา กระษัตริ ต่อ ไป
กับ ไกรวิก อีก หลาย องค์ แต่ ว่า กระษัตริ
ชาติ ใหญ่ ได้ ขึ้น ครอบ ครอบ บ้าน เมือง
ท่าน มี อำนาจ แผ่นดิน เมือง เยอรมัน หลาย
ส่วน เข้า อยู่ ใน ใต้ บังคับ กระษัตริ ชาติ ใหญ่
ทั้ง แต่ นั้น มา จำนาจ พวก เยอรมัน ค่อย
แข็ง แกร่ง ขึ้น ไม่ ช้า ไม่ นาน พวก เยอรมัน

เป็น ใหญ่ ขึ้น ใน เมือง อังกฤษ ใน แถว
 รอบ เมือง หดง คือ ว่า เมือง โรม ครั้น มา ภาย
 หลัง เรียก ว่า อิตาลี แผ่นดิน เมือง ต่าง ๆ
 ที่ อยู่ ใน ส่วน ยุโรป เกิด ฆ่าศึก สงคราม
 รบ พุง กัน แล้ว ได้ ตัด แปลง เปลี่ยน ธรรม
 เนียม ตาม ภาษา ของ เขา เปลี่ยน ไป
 เปลี่ยน มา แด่ กว ที่ เขา ถือ ได้ ลำดับ
 จัด เสีย ใหม่ เมือง ต่าง ๆ ใน ยุโรป ช้าง
 ได้ เขา เคย พูด ภาษา โรม เมื่อ พวก
 เยอรมัน ได้ ไซย ชนะ เมือง ต่าง ๆ ได้ วิ
 ชา ต่าง ๆ มา จาก เมือง โรม แล้ว เมือง
 ต่าง ๆ ได้ เตรียม ได้ พูด ภาษา ใหม่ สำหรับ
 แผ่นดิน เมือง เขา เขา ได้ อธิบาย ภาษา
 โรม มาก เหตุ ว่า พวก โรม รู้ วิชา มาก
 พวก เยอรมัน เดิม ไม่ ใคร่ จะ มี วิชา ความ
 รู้ มาก แด่ เมื่อ เขา หัก วิชา ต่าง ๆ ต้อง

ลำดับ คำ เปน เรื่อง วิชา มา แต่ ภาษา โรม
เหมือน ไทย ทุก วัน นี้ ต้อง จัด ลำดับ คำ
มา แต่ บาฬี ทุก วัน นี้ ไม่ มี ใคร พุด ภา
ษา โรม ที่ เรียก ว่า ภาษา ละติน เว้น
แต่ นักปราช ใน แผ่นดิน เมือง ยุโรป เขาได้
ช่วย ให้ รู้ วิชา ที่ าก ๆ แล เคย เรียน
เคย ศึกษา ใน อาจารย์ สูง ๆ ใน แผ่นดิน เมือง
ต่าง ๆ ๗

๐ ตั้ง แต่ นี้ ไป เรา จะ พุด ด้วย ผู้ ครอง
บ้าน เมือง ต่าง ๆ ใน ทุก วัน นี้ แล จะ เอา
เปน แบบ เปน ต้น คือ วิกโตเรีย ที่ ครอง
เมือง อังกฤษ ๗

วิกโตเรีย

๐ วิกโตเรีย นาง กระษัตริ ที่ ครอง เมือง
อังกฤษ เปน พระราช นัดา ยอช ที่ สาม ยอช
ที่ สี่ เปน พระ ปิตุตา ของ ท่าน คราว หนึ่ง

พวก อังกฤษ ได้ ถูก ความ ลำบาก ด้วย พวก
 บาทหลวง เขา ช่มเหลง เขียว เขียว จน คอ
 เวนเมนต์ อังกฤษ ทำ กฎหมาย ห้าม ไม่ ให้
 เจ้า อังกฤษ ทั้ง หญิง ทั้ง ชาย กล่าว กัน
 กับ เจ้า อื่น เปน สามี่ แล ภรรยา กัน เจ้า อื่น
 ที่ ถือ ความ บาทหลวง ะ

๐ เมื่อ ะนี้ กระษัตริ เมือง อังกฤษ ขึ้น
 พระชนม์ ลง แล ไม่ มี พระราช บุตร พวก
 อังกฤษ ปฤษา หา ฤา กัน ดู ที่ ไหน จะ
 ได้ กระษัตริ องค์ หนึ่ง จะ ได้ ครอบ ครอบ
 บ้าน เมือง แล หา ได้ ใน เมือง เยอรมัน
 องค์ หนึ่ง ที่ เปน เชื้อ สาย แห่ง เยม ที่ ๑ แล
 ก็ ตั้ง ท่าน เปน กระษัตริ แล เรียก ว่า ยอช
 ที่ ๑ เมื่อ ท่าน ขึ้น พระชนม์ ยอช ที่ ๒
 ยอช ที่ ๓ ได้ ครอบ เมือง ะ

๐ คราว ยอช ที่ ๓ ขึ้น ครอบ เมือง เปน

เรื่อง เมือง วิโตเรีย .๗๓

คราว สำคัญ ใหญ่ ใน เมือง อังกฤษ เมื่อ ใน
เวลา ก่อน เหล่า นั้น มหา กระทบ ฐัน ครอบ
เมือง อังกฤษ ช่มเหง เขี้ยวเขญ พวก ราษฎร
พวก อังกฤษ มาก ต่อ มาก ต้อง ละ เมือง
อังกฤษ ไป อยู่ ใน เมือง อะเมริกัน ที่ พวก
อังกฤษ พึ่ง จะ รู้ จัก กัน ถูก ช่มเหง ใน
เมือง อังกฤษ เหน ตี ว่า จะ ไป อยู่ ใน
เมือง อะเมริกัน ลู้ หน อยู่ กับ คน บ้า ดี
กว่า แต่ อยู่ ใน เมือง ของ ตัว แด ยัง ถูก
ช่มเหง เพราะ ไม่ เหน จริง ใน การ ที่ เขา
ถือ ฝ่าย ศาสนา เหตุ ตั้ง นี้ หลาย คน เปน
หมู่ ๆ เปน พวก ๆ เอา ที่ ใน เมือง อะเม
ริกัน เปน ที่ ของ ตัว บาง ที่ ก็ ฐือ ที่ กับ
พวก บ้า บาง ที่ ก็ เอา เสีย เฉย ๆ จน
มี หลาย พวก หลาย ตำบล เปน ที่ ของ พวก
อังกฤษ ใน คราว ยอช ที่ ๓ สิบสาม จำ

พวก ใน เมือง อะเมริกัน ข้าง เหนือ ไม่ ยอม
 น้อม งัก กับ อังกฤษ แล้ว ก็ กลับ เปน
 เมือง ไม่ ขึ้น กับ ใคร ที่ ว่า มา นี้ ทุก
 วัน นี้ เรียก ว่า อยู่ในเขตประเทศ แห่ง อะเม
 ริกา เหนือ แต่ ยัง เหลือ อยู่ หลาย หัว เมือง
 ที่ ยัง ขึ้น อยู่ ใน เมือง อังกฤษ ใน ทุก วัน นี้
 วิกิตเรีย นาง มหา กระษัตริ อังกฤษ ครอง
 ใน ทุก วัน นี้ คน เปน อัน มาก ไป ในเมือง
 อะเมริกัน จะ หา ที่ อยู่ ก็ มี พวก อื่น ๆ แล
 พวก พ่อ ค้า เปน ต้น เทียบ มา ใน ทิศ ตะ
 วัน ออก ตั้ง ที่ ชื่อ ชาย ใน เมือง อินเดียน
 ก็ ดี ใน เกาะ ก็ ดี แล้ว ก็ ต่าง คน ต่าง ไป
 อยู่ ใน ที่ ตำบล ไต ๆ ได้ เกิด ความ ตัวย พวก
 บ้าน เมือง เหล่า นั้น แล เกิด วิวาท สู้รบ
 พุ่ง กัน แต่ อังกฤษ ได้ ไชย ชนะ ได้
 เอา เปน เมือง ขึ้น ของ อังกฤษ ทำ อย่าง

เรื่อง เมือง วิกิตเรีย ๗๕

นี้ จน แผ่นดิน เมือง ที่ มี ส่วน เข้า กัน แทบ
ทุก แห่ง โลกย์ เพราะ เหตุ ตั้ง นั้น วิกิตเรีย
ขึ้น ครอง เมือง แผ่นดิน บ้าน เมือง กว้าง
ขวาง ใหญ่ ไม่ มี เสมอ ใน โลกย์ อะ
วิกิตเรีย

๐ ๕๐ ปี นาง กระษัตริ วิกิตเรีย ท่าน ได้
ครอง เมือง อังกฤษ แล เมือง ต่าง ๆ ที่ ขึ้น
แก่ อังกฤษ เปน คราว ใหญ่ จะ ไม่ มี ใคร
เสมอ ใน พงษาวตาร ว่า ด้วย บ้าน เมือง
ต่าง ๆ ได้ หา ที่ หา ช้อง ให้ บ้าน เมือง
เขา ค่อย จำเวญ เปน การ วิเศษ แก่ พล
เมือง คือ ใน วิชา แล การ ค้า ขาย ใน
ของ ที่ เขา ถือ เปน ฝ่าย ความ จริง ที่ จะ
เปน ราก เปน แก่น สาร ให้ เมือง ต่าง ๆ
เหน ด้วย กัน เกียว ช้อง กัน เปน เหมือน
อย่าง พี่ น้อง ร่วม บิดา เดียว กัน อะ

๐ เมือง อังกฤษ คราว วิกิตเรีย ขึ้น ครอง
เมือง ด้วย เมือง ที่ มา ขึ้น นั้น เป็น เมือง
กว้าง ขวาง จริง ใน เมือง อะเมริกัน ช่าง
เหนือ มี หลาย หัว เมือง เป็น เมือง ขึ้น แล้ว
วิกิตเรีย นาง กระษัตริ เป็น ชุระ ใหญ่ จะ
เลือก คน ให้ ดู แด จิต แจง ใน แขวง เมือง
เหล่า นั้น ให้ อยู่ เป็น ปกติ ด้วย กัน ให้
เต็ม ใจ อยู่ ใน ใต้ บังคับ อังกฤษ แด เหน
ดี ใน การ ที่ ครอง เมือง แล้ว ก็ ขยาย
เมือง กว้าง ขวาง ออก ไป แด พด เมือง
ก็ มาก ขึ้น เสมอ แล้ว ประพฤติ ไม่ ดี ขึ้น
เป็น เลียน นาม แก่ แผ่นดิน อังกฤษ วิก
ิตเรีย นาง กระษัตริ จะ นิ่ง เฉย ก็ ไม่ ได้
ทำน ขึ้น ครอง ไม่ สู้ นาน เกิด ความ ใน
เมือง นั้น แล้ว วิกิตเรีย นาง กระษัตริ ได้
จิต เลือก ทำน ผู้ ใหญ่ คนหนึ่ง ไป ลับ ความ

เรื่อง เมือง วิกิตเรีย ๗๗

ท่าน คิด ให้ ความ สำเร็จ ให้ เปน เมือง ขึ้น กับ
อังกฤษใน อเมริกา ข้างเหนือ การ ก็ เจียบ แล้ว
ในเมืองอินเดีย มี ที่ แว่น แคว้นใหญ่ ที่ ขึ้น กับ
อังกฤษ แล้ว ก็มี เขตแดน เหล่า นั้น ที่ ไม่ ได้
ขึ้น กับ อังกฤษ แล ได้ ทำไมตรี กัน กับ อังกฤษ
แล ได้ สัญญา ไว้ ว่า แต่ ได้ เกิด รบ กัน ได้
ความ ลำบาก อย่าง ไ้ อังกฤษ จะ ช่วย ใน
การ เหล่า นี้ วิกิตเรีย นาง กระษัตริ์ ต้อง
เอา ใจ ใส่ เปน การ เคย ก็ ไม่ ได้ ะ

๑ อังกฤษ มี เมือง ขึ้น ส่วน แอฟริกา
ข้าง ใต้ แล แอฟริกา ตอน ออก ตอน ตก
แล ในคราว ห้าสิบ ปี นั้น เกิด การ รบ กัน ต้อง
หา คน บัญญา แล กล้า หาญ คน เครื่อง
ครัด ล้ำ ชื่อ ซึ่ง ไว้ ใจ ได้สนิท อังกฤษ
มี คน จำเพาะ ที่ แลแล้ว วิกิตเรีย นาง กระ
ษัตริ์ มี บัญญา หา ที่ จะ เลือก ได้ ดู กิริยา

๗๘ เรื่อง เมือง วิทเทรีย

คน สม สติ กำลัง แล้ว ให้ มี อำนาจ สำหรับ
การ ๖๖

๑ เป็น ฐานะ ใหญ่ แห่ง พวก อังกฤษ เป็น
ฐานะ ใน การ ค้าขาย แล เขา คำนึง เคย กัน มาก กับ
พวก จีน ใน การ นี้ เกิด ความ กัน แล้ว
เขา ได้ รับ ฟุ้ง ทำ สึก กับ จีน พวก จีน
เสีย ที่ ต้อง ยอม แพ้ ยก เกาะ ฮองกง ให้
กับ อังกฤษ แล้ว เปิด ท่อ เปิด ทาง เป็น
ที่ ค้าขาย กับ พวก ฝรั่ง แล้ว เสีย เงิน
หลาย หมื่น ด้วย มิ ใช่ว่า แต่ เท่า นี้ เป็น การ
ใหญ่ ใน เมือง ของ ตัว เขา ต้อง ช่วย ใน
แผ่นดิน เมือง ของ เขา เมื่อ เกิด ความ ใหญ่
เช่น นี้ แล้ว ๖๗

๑ การ จำเวญ ใน โลกย์ คราว ร้อย ปี
ศกศตวรรษ ศักราช ๑๘๐๐ ปี เป็น การ
อศักรรย์ ใหญ่ ใน โลกย์ ได้ กล่าว ไว้ เป็น

พงษาวตาร แด แผ่นดิน วิกิตเรีย แด
แผ่นดิน เมือง ที่ ขึ้น แก่ วิกิตเรีย เว้น แต่
ไอเออร์ แดนดี ไม่ ยอม แพ้ แก่ เมือง ทั้งปวง

๑ เมือง อังกฤษ ครอง คน ทั้งปวง ที่
อยู่ ใต้ บังคับ อังกฤษ พวก ราษฎร ได้ อา
ไศรย เขา อย่าง ดี ที่ สุด พวก ราษฎร เหล่า
นั้น ไม่ สม กับ การ ที่ จะ บ่น ว่า ถูก ช่ม
เหง เบียด เบยพี ား

๑ ของ ที่ ทำ ขึ้น ใน แผ่นดิน คือ ของ
กิน ของ นุ่ง ห่ม ภาชนะ ใช้ สอย คอเวิน
แมนดี ช่วย ทุก อย่าง ทุก ทำ ทาง ตาม ที่
จะ ได้ บาง ที่ ก็ ทำ ที่ อยู่ ไร่ งาม ๆ
สำหรับ พวก ราษฎร อังกฤษ คน ที่ อยู่ ใน
เมือง ต่าง ๆ เปน เมือง ขึ้น แด คน อื่น ๆ
ที่ อยาก จะ ได้ เอา ของ ต่าง ๆ ที่ เปน ของ
สำคัญ ที่ จะ ทำ จะ ตั้ง ค่า ขาย ตั้ง ให้ คน

ชม ใน ที่ เขา ตั้ง ไว้ เรียก ว่า เขาชะฮิบี
เชอน การ อย่าง นี้ เป็น ที่ เตือน ใจ คน
อุล้าห์ ทำ ของ ให้ วิเศษ ดี ขึ้น แล รู้ ยิ่ง
อย่าง จะ ทำ ของ ต่าง ๆ ให้ บัญญา เกิด ขึ้น
แล รู้ ว่า ของ เขา จะ ขาย ดี ที่ ไหน ะ

๐ อังกฤษ ได้ บำรุง ทาง ที่ จะ ค้า ขาย
ทุก บ้าน ทุก เมือง มี เรือ กลไฟ บินทุก ของ
เขา ไป ขาย ทุก แห่ง ทุก ตำบล อังกฤษ
เป็น ผู้ ครอง ใน มหา สมุท เรือ กำปั่น ของ
เขา ไม่ ต้อง กลัว ความ ร้าย เรือ กลไฟ รบ
ก็มี สำหรับ ทุก แห่ง ที่ จะ ไป เมือง ต่าง ๆ
ตาม จะ ต้อง การ เมื่อ เกิด ความ ร้าย ด้วย
ใน เมือง ชน ฤา ด้วย แผ่นดิน เมือง อื่น ๆ
เขา คง ช่วย ระงับ ตับ ความ ร้าย ได้ แล
คน ใน เมือง อังกฤษ แขง แกร เขา มี ที่
อาจารย์ ทุก อย่าง ทุก สิ่ง ตาม ที่ จะ ต้อง

เรื่อง เมือง วิทไทเรีย ๘๑

การ เรียน วิชา ที่ อาจารย์ สำหรับ สอน
อย่าง สูง ที่ สุด ก็ มี สำหรับ สอน วิชา ค่าย
เดียด เพื่อ จะ ให้ นักปราช เกิด ปัญญา ขึ้น
อาจารย์ ที่ หัด วิชา ใช้ เครื่อง อาวุธ ใน การ
สงคราม ก็ มี แล้ว ทหาร หัด อยู่ เสมอ ได้
เตรียม ไว้ สำหรับ จะ ไป ข้าง ไหน ที่ จะ
ต้อง การ ใช้ แล้ว เขา มี น้ำ ใจ สู้ สอน
พวก ผู้ หญิง สม ควร ที่ จะ มี คู่ กัน ได้
แต่ คน ที่ อยู่ ต่าง ๆ กัน ให้ รู้ คิด ให้ รู้
เป็น สม เข้า เอก ด้วย กัน เป็น ครอบครัว
ใน บ้าน ใน เรือน เปรียบ เหมือน เป็น พาหะนะ
กำลัง สำหรับ ให้ บ้าน เมือง จำเวญ ต่อ ๆ
ไป ให้ ยิ่ง เอก ขน ไป เป็น นิจ ะ

๑ แด ของ เกิด ใหม่ ใน บัตยบัน น เป็น
ที่ จะ ให้ บ้าน เมือง จำเวญ หัก แห้ง หัก ต่ำบด

๙๒ เรื่อง เมือง อังกฤษ

เปน ทาง ที่ จะ ได้ รู้ ถึง กัน เปน การ เรว จึง
มี สาย เทลเควฟ ให้ ได้ ชำว เรว ๆ ทั้ง ที่
แต่ สาย เทลิโฟน ได้ พุดจา กัน ได้ แล้ว ก็
มี เรือ กลไฟ ใช้ จักร แล่น ไป มา ได้ ทั้
ใจ รถ ไฟ ก็ มี ที่ จะ ไป การ เรว ตาม ที่
จะ ต้อง การ นั้น ะ

๑ เมือง ที่ อังกฤษ ครอบ ทุก วัน นี้ กว้าง
ขวาง ใหญ่ ๆ ะ

๑ แต่ ก่อน ๆ เมื่อ แผ่นดิน ยุโรป ได้ รู้ ว่า มี
เมือง ที่ ทุก วัน นี้ เรียก ว่า เมือง อะเมริกัน
แต่ ที่ ช้าง เหล็ก นั้น ไม่ มี ใคร อยู่ เว้น แต่
คน บ้า ไม่ ใคร จะ ทำ นา ทำ สวน ไม่
ใคร จะ ตั้ง บ้าน เรือน คน ต่าง ประเทศ ใน
ส่วน ยุโรป ออก ไป หา ที่ จะ ตั้ง บ้าน เรือน
อยู่ บ้าง ก็ ชื่อ ที่ กว้าง ขวาง ใหญ่ พวก ชาว
บ้า แด ชอบ ของ เล็ก น้อย ที่ ถูก ใจ แด ชอบ ใจ

เรื่อง เมือง อังกฤษ

๘๓

ของ ชาว บ้า เอา ของ ใช้ แทน ต่าง เงิน
ที่ เขา ซื้อ ที่ คือ ปืน ลูก ปืน ดิน ปืน แด
เปน ของ เครื่อง ประดับ ประดา แต่ง ตัว แด
สาย สร้อย แด ลูก ปัด แด ของ อย่าง อื่น ๆ
บาง ที่ ก็ เอา ที่ ไว้ เลีย เหย ๆ แด ยก ชง
เปน เมือง ขึ้น กับ เมือง ของ เขา คือ พวก วิสัน
ตา พวก ฝรั่งเศส พวก อังกฤษ แด พวก โปรตุ
เกส แด พวก ฮิสเปน ะ

๑ พวก อังกฤษ ตั้ง อยู่ ตั้ง บ้าน เมือง
ใน เมือง อะเมริกาเหนือ รีม มหา สมุท อัด
ลันติก พวก ฝรั่งเศส เอา ที่ ไว้ ใน อะเมริกะ
ข้าง เหนือ ๆ พวก อังกฤษ เข้า ไป แด ข้าง
ใน พวก อังกฤษ หว่าง กลาง ภูเข อัดลิกเน่
แด แม่ น้ำ ใหญ่ ชื่อ มิชิซ ลิบปี ก็ มี ที่ รีม
อ่าว มิชิโก พวก ฝรั่งเศส หมายถึง ไว้ จะ

๘๔ เรื่อง เมือง อังกฤษ

ซึ่ง ที่ ใหญ่ กว้าง ขวาง จะ ขึ้น กับ เมือง
ฝรั่งเศส

๑ พวก โปรตุเกส ได้ หา ที่ หา ช่อง ไร่
จะ ไป เมือง อาเซีย จน ถึง ที่ ต่าง ๆ ที่
เคย มี ของ ชาย ที่ พวก ยุโรป อยาก จะ
ได้ ไป นั้น ต้อง ลง ไป ใน มหา สมุทร อัด
กันติก ริม แอฟริกา ส่วน พิภพ ใหญ่ แล้ว
ไป ข้าง ใต้ แอฟริกา แล ขึ้น ริม แอฟริกา
ข้าง ตอน ออก ที่ มหา สมุทร อินเดีย ถึง
เมือง อินเดีย ตั้ง นี้ พวก อังกฤษ พวก ฝรั่งเศส
รู้ ทาง ใหม่ ที่ จะ ไป ค้า ชาย แล พวก
พ่อ ค้า ใหญ่ ที่ มี อำนาจ มาก ไป ตั้ง ที่
ไร่ ใน เมือง อินเดีย สำหรับ ค้า ชาย ใหญ่
ใน บ้าน เมือง ข้าง ตะวัน ตก พวก ฝรั่งเศส
ร้อน รน อยาก จะ ตั้ง เมือง ขึ้น ใน เมือง
อินเดีย เพื่อ จะ ได้ การ คง จะ ได้ พวก อังกฤษ

เรื่อง เมือง อังกฤษ

๘๕

กฤษ ออก เลีย ก่อน ไม่ ช้า ไม่ นาน เกิด
ความ กัน ทั้ง สอง พวก นั้น อิงแดนต์ ใน
คราว นั้น ได้มี คน แนะ นำ เปน แขง แวง
กล้า หาญ มี บัญา ด้วย นี้ เปน คราว ยอช
ที่ สอง ยอช ที่ สาม ครอบ เมือง ใน เมือง
อินเตีย มี คน อังกฤษ ชื่อ ไกดวะ เปน แต่
เสมียน ก่อน แต่ ว่า เมื่อ เกิด ฆ่าศึก กัน กับ
พวก ฝรั่งเศส ยกเขาเป็นแม่ทัพ แล้ว ไม่
ช้า ไม่ นาน พวก ฝรั่งเศส เลีย ที่ ใหญ่ ภาย
หลัง ไกดวะนี้เอง ได้ เปน ความ กับ เจ้าอินเตีย
แต่ เกิด รบ กัน ถึง สิ้น ศั แต่ เจ้า อินเตีย ก็
ยอม แพ้ จน แผ่นดิน เมือง อินเตีย ที่ ขึ้น
แก่ อังกฤษ เกือบ จะ ขยาย กว้าง ขวาง
ใหญ่ ออก ไป ใน ทุก วัน นี้ แต่ เขา เลือก
คน หนึ่ง ที่ จะ เปน ผู้ใหญ่ จะ ครอบ เมือง
ที่ ขึ้น กับ อังกฤษ ใน เมือง อินเตีย คน เติม

๙๖ เรื่อง เมือง อังกฤษ

นั้น เรียก ว่า วอริน เฮชะติงซ์ ๖๖

๐ พวก อังกฤษ แด ฝรั่งเสศ เกิด คึก กัน
แล้ว มี สงคราม ใหญ่ ใน เมือง อะเมริกกัน
พวก อังกฤษ ไซ้ แม่ ทัพ ใหญ่ ไป จาก เมือง
อังกฤษ แด พวก อะเมริกกัน ที่ ขึ้น แก่ อังกฤษ
เข้า ด้วย กัน ช่วย เตะ กำลัง กัด
พวก ฝรั่งเสศ จะ ล้อม ไว้ เขา ได้ ทำ คึก
สงคราม กัน หลาย ครั้ง หลาย หน ต่าง คน
ได้ ไชย ชนะ กัน เมื่อ ปลายมือ มี ไชย ชนะ
ใหญ่ ใน เมือง แวน แคว้น แคนะตา บ้าน
เมือง ใหญ่ ชื่อ กวิเบก วูลพะ เบน แม่ ทัพ
ใหญ่ แห่ง พวก อังกฤษ มะคาม แม่ ทัพ
ฝรั่งเสศ ๖๖ ได้ ขึ้น บน ภูเขา ตั้ง ทัพ ไว้ ได้
แรง แกร่ง ไม่ ยอม ลง มา สู้ กัน ใน ที่ ราบ
ที่ เสมอ วูลพะ ตั้ง ใจ หา เขา ใน ที่ สูง นั้น
ยัง ไม่ ทน รู้ ตัว ใน เวลา กลาง ค่ำ แด สู้

เรื่อง เมือง อังกฤษ

๘๗

เขา ใน ที่ นั้น รบ กัน ถึง สามาถ แล วูลฟะ
นั้น ได้ ถูก ยิง จะ ให้ ตาย กำลัง ตา มีต
มัว อยู่ ได้ ยิน เขา ร้อง ว่า เขา หนี้ ๆ แล้ว
เขา ถาม ว่า ใคร หนี้ เมื่อ เขา ตอบ ว่า ฝรั่ง
เศศ หนี้ เขา ว่า เดี่ยว นี้ ได้ ตาย เปน ศุข
มะคาม ได้ รับ อาวุธ ด้วย แล เมื่อ เขา บอก
ว่า ต้อง ตาย มะคาม ตอบ ด้วย ที่ ใจ จะ
ตาย ก็ ไม่ เหน พวก อังกฤษ เอา ทวิเบก
เปน เมือง ขึ้น ของ เขา ๖๖

๑ ความ ไชย ชนะ นี้ ขึ้น การ สงคราม
พวก ฝรั่งเศศ ยอม แพ้ แล ขึ้น สงคราม
หว่าง กลาง สอง จำ พวก นี้ ใน เมือง อะ
เมริกัน ๖๗

๑ เมือง ที่ ขึ้น แก่ อังกฤษ ใน อะเมริกะ
เหนือ ข้างเหนือที่เขาได้ จาก ฝรั่งเศศ คราว
ที่ เขา รบ กัน ทุก วัน นี้ จำเริญ ใหญ่ ใน

๘๘ เรื่อง เมือง อังกฤษ

การ ที่ จะ ให้ ของ บังเกิด ขึ้น ใน การ ค้า
ขาย แล ที่ อาจารย์ แล ศาสนา จะ ให้ เปน
พื้น แขง แรง ใน บ้าน เมือง ทาง รถ ที่ เขา
ทำ ทุก วัน นี้ จะ ข้าม เมือง เปน การ อัด
จรรย แก่ โลกย ะ

๑ การ รบ กัน กับ ฝรั่งเศส ใน อินเดีย แล
อะเมริกะ ทำให้ อังกฤษ เปน นี้ มาก ที่
เดียว แล้วย จะ ให้ ล้วย สก อากร ขึ้น ให้
มาก ๆ พวก อังกฤษ เหน ว่า แผ่นดิน เมือง
ที่ ขึ้น แก่ เขา ใน เมือง อะเมริกั้น ได้ ประ
โยชน มาก ใน การ สงคราม นั้น ควร จะ
ช่วย เลี้ย ภาษี ที่ ของ มา แต่ เมือง อังกฤษ
จะ ได้ ใช้นี้ บ้าง พวก อะเมริกั้น ไม่ เหน
ด้วย กลัว จะ ตั้ง เปน ธรรมเนียม ไป ภาย
หน้า อีก แล สิบสาม หัวเมือง ได้ รบ กัน กับ
อังกฤษ ใน เมือง อะเมริกั้น ได้ ไซยชนะ แล

เรื่อง เมือง อังกฤษ

๘๘

ไม่ได้ขึ้น แก่ ใคร ทั้ง แต่ คราว นั้น มา ะ

๑ ดู เหมือน เปน อันตราย แก่ พวก อังกฤษ
แต่ เขา ไม่ใคร่ จะ ยอม แพ้ง่าย ๆ ให้ เปน แต่
เมือง ที่ ไม่ได้ ขึ้น แต่ คง ยอม แล้ว ภายหลัง เขา
เปน มิสหยา สนิท กัน แต่ เมื่อ พวก อะเมริกัน
ใช้ ราชทูต ไป เมือง อังกฤษ ๆ รับ เขา โดย
ดี แต่ ทุก วัน นี้ อังกฤษ นับถือ พวก อะเม
ริกัน เหมือน พี่ น้อง กัน ะ

๑ แต่ แผ่นดิน เมือง ยุโรป ถูก ทั้ง ใม่
ทำ การ ของ เขา เสีย ไป ให้ ถึง ศักราช
๑๘๐๐ ปี ต่อ ไป เปน การ อดจรรย์ จน
ทุก วัน นี้ ะ

๑ พวก ฝรั่งเศส ได้ สู้รบ กับ อังกฤษ หลาย
ปี หนัก หนา ได้ เสีย เงิน เสีย ทอง เปน
อัน มาก มหา กระษัตริย์ ได้ เปลือง เงิน เปลือง
ทอง ได้ เสื่อม เกียรติยศ น้อย ลง ใน คราว

นั้น ฝ่าย ชุนนาง ก็ ต้อง เสีย เงิน เหมือน
 กัน พา ให้ ราษฎร เสีย เสีย สำนึก แด
 ภาษี ต่าง ๆ ทวี มาก ขึ้น ด้วย เป็น ที่ หนัก
 เหลือ เกิน ได้ ความ เตื่อต ร้อน ได้ คิด กระ
 บด ต่อ กระษัตริ์ ที่ ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ ครอบ
 เมือง ได้ แด ครอบ ดุริช สิบสี่ ดุริช สิบห้า
 ขึ้น ครอบ เมือง มี อำนาจ มาก แต่ ไม่ เปลือง
 เงิน ทอง มาก ดุริช สิบหก ขึ้น ครอบ เมือง
 ไม่ มี อำนาจ จะ ให้ เมือง ตี ขึ้น กระษัตริ์
 ใจ ตี ไม่ มี บัญญา ที่ จะ ครอบ เมือง ได้ ก็
 เกิด วุ่น ใหญ่ ใน เมือง คิด กระบด ขึ้น ได้
 ชำ มหา กระษัตริ์ ชำ อัคคเมหี แด ชำ พวก
 ชุนนาง ผู้ใหญ่ ด้วย ที่ พวก ราษฎร ถือ
 ว่า ช่มเหง เขา เกิด การ รบ กัน อย่าง นี
 มา หลาย เดือน หนัก หนา เขา ถือ ว่า ไม่ มี
 มหา กระษัตริ์ ต่อ ไป อีก แล้ว จึง ได้ เลือก

เรื่อง เมือง อังกฤษ

๙๑

ออก หา คน ที่ เรียก ว่า ไตเวกโตรี่ ที่ จะ
เป็น ธุระ ครอบ ครอบ บ้าน เมือง ท่าน ได้ ตั้ง
ศักราช เลีย ใหม่ ใน คฤศตะ ศาสนา พระ
เยซู ๑๗๙๕ ปี เรียก ว่า ปี ที่ สาม ศักราช
ของเขา

๐ ใน เวลา นั้น เขา ได้ ตั้ง ทัพ ใหญ่ สาม
ทัพ จะ ลำแดง อำนาจ เขา ใน บ้าน ใน
เมือง ที่ ติด รอบ เขา อยู่ นะไปเลียน เป็น
แม่ ทัพ กอง หนึ่ง จะ สู้ พวก ออกศเทรีย ใน
แผ่นดิน อิตาลี สอง ทัพ ก็ เข้า ไป ใน
เมือง เยอรมันนี่ สู้ เขา ไม่ แขง แรง ไม่ ได้
ความ จำเวญ เลย แล้ว พวก ไตเวกโตรี่ ไม่
สู้ ได้ ซื่อ เลียง พวก ฝรั่งเศส ต้อง เรีย
ไร ทหาร จะ ให้ ครอบ ใน ที่ นั้น นะไป
เลียน ได้ จำเวญ ใน เมือง อิตาลี ไป สู้
ออกศเทรีย ใน แผ่นดิน เมือง ของ เขาเอง แด

ไต้ไชย ชนะ เกือบ ถึง เมือง หลวง ที่ ชื่อ
 วีแอนนะ แม่ ทัพ คราว นั้น สอง ทัพ ไป สู้
 กับ เยอร์แมน ไม่ สู้ ได้ การ แล้ว จึง เข้า เป็น
 ไมตรี กับ ออกศเตรีย แล้ว ออกศเตรีย ก็ ต้อง
 ยก เมือง มิเดน เมือง หนึ่ง อีก เมือง ให้
 เขา ชื่อ โมตินนะ แด โมตงนะ คอร
 ฟุซันท์ แด พวก วิสันตา ขึ้น กับ ออกศเตรีย
 ณะไปเถียน ที่ วีแอนนะ ให้ ออกศเตรีย ทำ
 ไมตรี กัน กับ พวก เหล่า นี้ ทำ เมื่อ ศัก
 ราช ๑๗๔๗ ปี ฐานะ

๐ ณะไปเถียน กลับ ไปเมือง ฝรั่งเศส พวก
 ราษฎร สรรเสริญ เป็น อัน ยิ่ง พวก ทหาร คิด
 ว่า ไม่ มี ใคร เสมอ แล้ว พวก ไตเรกโตรี่
 นั้น ก่อว อำนาจ เขา แด เมื่อ ณะไปเถียน
 ขอ ให้ กลับ ไป ใน เมือง อายซุบโต จะ ทำ
 ร้าย ใน การ ค้า ขาย กับ พวก อังกฤษ ใน

เรื่อง เมือง อังกฤษ

๙๓

ทิศ ทวัน ออก เขา ยอม ให้ ไป ดี ใจ แล้ว
เรีย ไร ทหาร ทัพ ไหญ่ ไป ที่ แอนเดกชัน
เตรีย ก่อน เอา พล เมือง เหล่า นั้น ไป สู้
กับ เมือง อื่น ๆ หลาย ที่ หลาย ตำบล ใน
แขวง เหล่า นั้น ได้ ความ จำเวญ ไหญ่ ยิ่ง
ขึ้น ไป ะ

๑ คราว ที่ ณะโปเลียน เปน ฐะ ใน เมือง
อวยซุบโต กำปั่น รบ ของ เขา ทั้ง หมด
ที่ จะ ช่วย สู้ กำปั่น รบ อังกฤษ จอด อยู่ ที่
ปาก น้ำ ไนด ถูก หนีหาย ที่ เดียว เนล
ชัน ที่ ครอบ กำปั่น รบ อังกฤษ ได้ สู้
กำปั่น รบ ฝรั่งเศส แด ได้ ไชย ชนะ แต่ ทะ
ว่า ณะโปเลียน ไม่ สู้ เลีย น้ำ ใจ ค่อย ถอย
ไป ค่อย สู้ ไป จน ได้ ยิน ช้าว วุ่น วาย ใน
เมือง ฝรั่งเศส แล้ว เขา ให้ คน อื่น ครอบ
ทัพ ต่อ ไป ณะโปเลียน ก็ ค่อย ไป เจียบ ๆ

ไป เมือง ปารีศ เมื่อ เมือง ปารีศ เกิด ฝุ่น
 วยใหญ่ ใน ที่ นั้น พวก อังกฤษ แล พวก
 รัสเซีย แล ออกเตรียม ได้ เข้า ด้วย กัน จะ สู้
 กับ พวก ฝรั่งเศส ฝรั่งเศส ก็ แพ้ เสีย เงิน
 มาก ก็ ต้อง เปน นี้ เขา ลง ทำให้ ส่วย
 สา อากร ทวี มาก ขึ้น พวก ราษฎร ต้อง
 เสีย มาก เหลือ เกิน ที่ จะ ทน ได้ พวก ทะ
 หาร ใน เมือง พร้อม ใจ กัน จะ ขึ้น ทำลาย
 พวก ครอง เมือง ไตเรกโตรี่ พวก ทหาร
 อยาก จะ ได้ แม่ทัพ แขง แรง ให้ พวก
 ไตเรกโตรี่ เลิก ไม่ ให้ ครอง ต่อไป แล้ว ทะ
 หาร เอา เปน ธุระ ครอง เมือง แล้ว เขา เล็ก
 ณะ ไปเลี่ยน เปน กงซุล แล ได้ ตั้ง
 แบนค หลาย ที่ จะ ให้ เงิน ทวี ขึ้น แล้ว
 เรียไร ทหาร ให้ มาก ขึ้น เหลือ ที่ จะ นับ พวก
 ทหาร ก็ พา กัน เข้า ใน เมือง ออกเตรียม อีก

เรื่อง เมือง อังกฤษ

๙๕

ครั้ง หนึ่ง ก็ ไต้ไชย ชนะ ใหญ่ แด มหา
กระษัตริย์ ออกเตรียม ขอ ให้ เลิก กัน แด ให้
ฝรั่งเสศ เมือง เบดเยียม แด แผ่นดิน แม่ น้ำ
ไนด ช้าง ช้าย เมื่อ จะ ให้ เลิก กัน ด้วย แด
เปน พวก ฝรั่งเสศ ครอง ได้ รอบ เว้น แต่
ที่ ใน ทเล พวก อังกฤษ เปน ใหญ่ แล้ว
ก็ เอา ใจ ไล่ ที่ จะ ครอง เมือง แผ่นดิน
ฝรั่งเสศ แด ล่าศนา ให้ เปน หลัก เปน พื้น
ใน บ้าน ใน เมือง ด้วย การ ค้า ขาย ที่ จะ
ให้ มาก ขึ้น ให้ ของ บังเกิด ขึ้น บริบูรณ์
เรือ กลไฟ รบ ใหม่ ไว้ สำหรับ การ ต่อ ไป ได้
จัด ไว้ เรียบ ร้อย เปน ทาง เจริญ แก่ บ้าน เมือง
แด ชุนนาง ผู้ ใหญ่ ก็ มี ที่ ตำแหน่ง สูง ตาม
สมควร แก่ คุณานุรูป เมือง ฝรั่งเสศ นี้ เปน
เมือง เอก เปน เมือง ประเสริฐ ๖

๐ คราว นั้น พวก อังกฤษ ยอม ให้ หนึ่งสี่

๙๖ เรื่อง เมือง อังกฤษ

จะ จับ กำปั่น ฝรั่งเศส ที่ จอด อยู่ ใน อ่าว
อังกฤษ แล้ว ฝรั่งเศส กลับ จับ เอา พวก
อังกฤษ แด พวก วิลันดา ใน เมือง ฝรั่งเศส
แด เมือง ชื่น กับ ฝรั่งเศส ใน เวลา นั้น ให้
พวก ฝรั่งเศส ยก ท่าน ชื่น เปน เอมเปอเรอร์
แล้ว ก็ ไป เมือง อิตาลี ราชา ภิเศก ยก
ชื่น เปน รัชชัตร ใน เมือง อิตาลี ด้วย
คราว นี้ อังกฤษ แด ออกศเตรีย แด รุเซีย เข้า
ด้วย กัน ที่ จะ สู้ ณะ ไปเถียน ๆ เรียบ ไร ทหาร
มาก เหลือ ที่ จะ ประมาณ หมายถึง ว่า จะ สู้
พวก อังกฤษ ก่อน ใน เมือง ของ เขา ได้
ยิน ว่า แต่ พวก ออกศเตรีย แด รุเซีย เข้า
ด้วย กัน เปน ช้น มาก จะ สู้ เขา แล้ว ตั้ง
ใจ ไป หา เขา แล้ว ไม่ ช้า ไม่ นาน อยู่ ใน
เมือง วิแอนะ แด มหา รัชชัตร ออกศเตรีย
มา หา ณะ ไปเถียน อีก ครั้ง หนึ่ง ขอ ให้

เรื่อง เมือง อังกฤษ ๔๗

เลิก กัน เพื่อ จะ ให้ เขา เสีย เงิน หาย
หมื่น คือ เงิน ๒๐๐๐๐๐ ๖๖

๐ ควา ที่ เขา รม มี ไชย ชนะ เมือง เหล่า
นี้ กำปั่น รม พวก อังกฤษ ได้ ได้ กำปั่น รม
พวก ฝรั่งเศส กำปั่น ฝรั่งเศส กำปั่น รม สะ
เปน จอด อยู่ ที่ ริม บ้าน เมือง เกดิษ กำปั่น
รม เนลสัน แม่ ทัพ ใหญ่ อังกฤษ จอด ไม่
สู้ โกล เมื่อ นะไปเถียน ออก จาก ออกศเทรีย
แม่ ทัพ ใหญ่ ได้ สู้ รม กับ กำปั่น รม ฝรั่งเศส
ที่ ตรง เกบ แตรฟแฟลคา แล้ว ทำลาย กำปั่น
รม ฝรั่งเศส ที่ เตียว แล้ว นะไปเถียน ไม่ มี
ที่ ทาง จะ ข้าม สู้ พวก อังกฤษ แด ที่ ได้
ไชย ชนะ ใน เมือง เยอรมันนี้ นะไปเถียน
ยัง อยู่ ได้เอา ใจ ได้ เตรียม ที่ ทาง บ้าน
เมือง ได้ ไชย ชนะ ใน ที่ นั้น ให้ บ้าน

เมือง เหล่า นั้น เข้า ด้วย กัน นะไปเลียน
 เปน ผู้ บังคับ บัญชา แด ออกศเตวีย เมือง
 เดียว อยู่ใต้ บังคับ เอมเปอรเคอร์ ที่ เขา เรียก
 ว่า ไฮเซนชชเดอน แผ่นดิน สั้น แต่ เพียง นี้
 นะไปเลียน ได้ ให้ เมือง ต่าง ๆ ที่ เขา ได้
 ไฮช ชนะ แล้ว ให้ กับ พี่ น้อง ของ ท่าน
 เปน ผู้ ครอง เมือง ะ

๐ เมือง ปรูเซีย ไม่ ได้ ออก ไป สู้รบ กับ
 นะไปเลียน คราว เขา รบ กับ ออกศเตวีย
 แต่ คราว นี้ เขา ได้ พุก ชู่ คุก คาม พวก
 ปรูเซีย จน ทน ไม่ ไหว แด เฟรตริก วิดเลียม
 ที่ สาม ยก ทัพ สู้เขา แด ได้ ชนะ แด ทัพ
 นะไปเลียน เข้า ไป ใน เมือง เบอลิน ที่ เปน
 เมือง หลวง มหา กระษัทร ปรูเซีย ต้อง ทำ
 ไมตรี ตาม ใจ นะไปเลียน ภายหลัง เขา ก็
 ไล่ พวก โปรตุเกศ ๆ เขา ก็ หนี มา เมือง ของ

เรื่อง เมือง อังกฤษ ๘๘

เขา คือ เมือง แพรซิด ใน อะเมริกัน ข้าง ใต้
แล้ว เขา ได้ กระษัตริ ชะเปน ออก จาก พระ
ที่นั่ง ของ เธอ ๖

๐ ทั้ง แต่ นี้ นะไปเลี่ยน ค่อย น้อย ถอย
ไป เวลถึงกัน แม่ ทัพ ใหญ่ อังกฤษ ได้
ออก ไป รบ กัน ถึง สามาถ ได้ไชย ชะนะ
ใน คราว นั้น เมื่อ ปลาย มือ เขา ได้ รบ
อีก ครั้ง หนึ่ง ได้ รบ กัน ที่ เขา เรียบ วัด
เทอรู แด เวลถึงกัน แม่ ทัพ ใหญ่ หลาย ทัพ
แห่ง พวกยุโรป จับ ตัว นะไปเลี่ยน ได้ จึง จัด
ให้ เธอ ออกไป อยู่ ที่ เกาะ เสนตเฮลันะ แด เธอ
ตาย ที่ นั้น แด แผ่นดิน เมือง ต่าง ๆ ที่ นะไป
เลี่ยน ได้ ไชย ชะนะ ได้ จัด เลีย ใหม่ ๖

๐ ก่อน วิกโตเรีย ได้ ขึ้น บน พระ ที่นั่ง
ใน คฤศทะ ศักราช ๑๘๓๔ ปี อิงแลนด์
ให้ ตั้ง ธง ของ เขา ใน เกาะ หลาย เกาะ ใน

มหา สมุท เปซิฟิก คือ ออกสเตรลียะ แตะมะเนีย
 นิวกินีต นิวกินี แล เกาะ อื่น ๆ เกาะ
 ออกสเตรลียะ เปน เกาะ ใหญ่ ถนัด แบ่งยุโรป
 เปน สาม ส่วน ออกสเตรลียะ เปน เท่า สอง ส่วน
 ยุโรป นิวกินีต แล เกาะ อื่น ๆ ใน เหล่า
 นั้น มี อากาศ ที่ พื้น ดิน ก็ บริบูรณ์ ทั้ง
 แต่ เขา ได้ อยู่ ได้ บังคับ อังกฤษ ได้ จำ
 เริญ ใน ของ ที่ ช่างเกิด ใน เมือง แล วิชา
 ต่าง ๆ ที่ คน หัด อยู่ ใน ทุก วัน นี้ ะ

๑ พวก อังกฤษ ไป บ้าน เมือง ไหน คง มี
 ประโยชน ใน บ้าน เมือง ที่ เขา ไป อยู่ แล
 เตือน ใจ คน จะ อาจ รู้ ความ ลำบาก แล
 เอา ความ ดี ไว้ จำเพาะ เมือง ของ เขา ดี กว่า
 หมด เมื่อ เขา ได้ ไซย ชนะ เมือง ต่าง ๆ
 ให้เมืองเขาเป็นเมือง ที่ ไม่ มี จะเปรียบได้
 คนในเมืองเขา คิดอ่าน การ สิ่งใดได้กว้างขวาง

๐ ถ้า จะ ลีป ฐั ความ จำเวญ บ้าน เมือง
 มา แต่ ไหน เขา มี สอง คน เปน ผู้
 ใหญ่ บาง ที่ เขา ต้อง คิด ถึก ซึ่ง กว้าง
 ขวาง สอง คน นี้ ชื่อ ว่า ปิตต บิดา แด่ ลูก
 ชื่อ พิตต์ บิดา เปน กระลาโหม คราว ยอช ที่
 สาม ๆ เอา ใจ ไล่ ที่ จะ ให้ บ้าน เมือง ดี
 ขึ้น ใน การ ค้า ขาย แด่ ทำ ถนน กว้าง
 ขวาง ใหญ่ ให้ เปน คน แก่ คน ออก แรง
 ออกเงิน ให้ ของ บังเกิด ขึ้น ใน เมือง ปิตต์ ที่
 สอง นั้น ภายหลัง เปน พระยา กระลาโหม เหมือน
 กัน กับ บิดา เขา ได้ อยู่ คราว อาตาม สะมิท
 ได้ แต่ง หนังสือ ให้ ชาว บ้าน ชาว เมือง เข้า
 ใจ ว่า ความ มั่ง มี ใน บ้าน ใน เมือง จะ เกิด
 อย่าง ไร จะ มี ประโยชน์ ทัว กัน อย่าง ไร
 ปิตต์ ที่ สอง นั้น เหน ความ จริง ของเขา พุด
 ด้วย อ่อน หวาน ให้ พวก อังกฤษ เหน ด้วย

แด จะ ได้ ประพจน์ ตาม เขา สอน ว่า พวก
 คอเวนแมนต์ ไม่ ได้ เอา ใจ ใส่ ใน การ ครอบ คน
 เอา ใจ ใส่ กัน ร้าย จาก เขา ๆ สอน ว่า สิ่ง
 ใหญ่ แห่ง คน ใน บ้าน ใน เมือง จะ ให้
 ของ บังเกิด ขึ้น ที่ จะ เปน ประโยชน์ แก่
 มนุษย์ แต่ คน ที่ มี ช้อง จะ ออก แรง ทำ
 การ งาน แด รู้ ว่า จะ เปน ของ ที่ จะ ใช้
 ที่ จะ ขาย เขา ก็ จะ มี น้ำ ใจ ทำ อยู่ เอง
 แด คง หว บัญจะ จะ ทำ ให้ ดี ขึ้น ได้ แด
 ช่วย เปิด ช้อง ที่ จะ ขาย โดย สดวก แล้ว
 เขาก็ เต็ม ใจ เลี้ย ส่วย ส่า อากร แก่ คอเวน
 แมนต์ ที่ ช่วย กัน ร้าย ให้ อยู่ สบาย ปกติ ที่
 ไหน ๆ บ้าน เมือง ถูก ครอบ ดี อย่าง นี้ มี
 ชื่อ เลียง ใน โลกยก ว่า เปน เมือง จำเวญ ะ

๑ ขอบ ที่ สาม ชุส่าห ทำ ให้ ของ บังเกิด
 ขึ้น ทุก อย่าง ที่ จะ เปน ประโยชน์ แก่ บ้าน

เรื่อง เมือง อังกฤษ ๑๐๓

เมือง ก็ จะ ให้ เกิด ใน แผ่นดิน ของ ท่าน
เบน ต้น บาง ที่ พวก ราษฎร เคย เรียก ว่า
ท่าน ยอช ตาม ชาว นา ชาว สวน ของ บัง
เกิด ขึ้น คราว นั้น เป็น อัจฉริยะ ที่ เดียว แด
ในเมือง ซะกอตแลนด์ มากกว่าในเมือง อังกฤษ
แด เครื่อง จักร แด ที่ เขา สร้าง เครื่อง ต่าง ๆ
ทวิ มาก เหมือน กัน ได้ ทำ ถนน เก่า ให้
ดี ขึ้น แด ทำ ถนน เหล็ก ให้ รถ ม้า เดิน
ได้ เป็น ถนน ดี ไม่ ต้อง ใช้ ม้า มาก เขา
ได้เอา ใจ ใส่ ทำ ให้ ถนน ดี ขึ้น ด้วย แด
เปิด ทาง ที่ จะ ใช้ สะตีม ลาก รถ แทน ม้า
ก็ ได้ การ ค้า ขาย ทวิ ขึ้น เป็น นัก หนา
คราว ยอช ที่ สาม ครอง เมือง เมื่อ ขึ้น
ครอง เมือง มี กำปั่น ค้า ขาย ๗๐๗๕ ลำ
เมื่อ ขึ้น ครอง มี กำปั่น ๓๐๐๐๐ ลำ คราว
ท่าน ขึ้น ครอง เมือง ถัดนั้น เป็น ทาง ที่ ค้า

ชาย ใหญ่ ถีเออร์ปูล แมนเจศเตอร์
 ยัง รอ อยู่ แต่ เมื่อ ได้ ฝ่าย มา จาก เมือง อะ
 เมริกะ แล้ว ได้ เครื่อง บิน ฝ่าย ทอผ้า
 ด้วย เครื่อง จักร ต่าง ๆ ได้ ทำ ได้สร้าง
 ของ ง่าย ๆ แล เรว ด้วย เมื่อ คน ใช้
 เครื่องเหล่านี้แล้ว ก็ รู้จัก ใช้ ชะติม การค้า
 ขาย ที่ ของ เขา สร้าง นั้น ทวี ขึ้น เป็น อัน
 มาก กำปั่น ไฟ ใช้ ใน เมือง อังกฤษ ที่
 แม่ น้ำ เทมซะ ก่อน ใน ศักราช ๑๘๐๓ ปี
 เขา ได้ ใช้ ชะติม ที่ พิมพ์ หนังสือ ที่ ออฟฟิศ
 จดหมาย เหตุ ไทมส์ ใน กรุง ลันตัน เมื่อ
 ศักราช ๑๘๑๒ ปี แล้ว เขา ได้ ใช้
 ลม แกล ที่ จะ จด ให้สว่าง ตาม ถนน
 ใน กรุง ลันตัน ใน ศักราช ๑๘๐๗ ปี
 ถนน นั้น ที่ จะ ก่อ สำหรับ เขา ได้ ตั้ง
 หนังสือ เมล์ ด้วย รถ ไฟ ใน ศักราช

เรื่อง เมือง อังกฤษ ๑๐๕

๑๗๗๔ ปี แล ที่ ล่ง เม็ต์ นั้น ออก จาก
กรุง ลันตัน ไป ที่ เมือง แมนเชสเตอร์ ก่อน ะ

๑ พวก ราษฎร ไม่ มี ที่ อาจاریย จะ ลัง
สอน ลูกเขา พวก ราษฎร กลัว ว่า ลูก สอน
แล้ว จะ ไม่ มี บ่าว ไพร่ ใช้ สอย ไม่ มี คน
จะ ทำ นา ทำ สวน ใน ศักราช ๑๗๙๖ ปี
มี คน หนึ่ง ชื่อโยเซฟ แตนแคสเตอร์ ตั้ง แต่
แรกเป็น คน ลัง สอน ลูกคน จน เขา มี ลูก
ศิษย์ ๙๐ คน ก่อน อายุ ๑๘ ปี แล ลูก ศิษย์
พัน คน ใน ศักราช ๑๗๙๘ ปี แล้ว เขา
เลิก เขา ลูก ศิษย์ ที่ รั้มาก สัก น้อย จะ
ให้เป็น ครู ลัง สอน คน ฟัง เรียน คราว ละ
โมง ครึ่ง โมง แล้ว ก็ ยัง หัด ต่อ ไป อีก
เมื่อ พวก อังกฤษ มี ประโยชน์ สัก เท่า ไ้ ให้
มี อาจاریย สำหรับ คน จน คน ที่ ต้อง หา

๑๐๖ เรื่อง เมือง อังกฤษ

กิน เขา ได้ ตั้ง ที่ อาจเรีย ต่าง ๆ จน มี
เหมือน เช่น ใน ทุก วัน นี้ ะ

๐ พวก ที่ สอน ศาสนา นั้น ไม่ รู้ ชยัน
ใน หนังสือ ไม่ สู้ ก้าว บาป ด้วย เขา
เหน กับ เงิน เหน กับ ความ สบาย แต่ ฝ่าย
เนื้อ หนึ่ง แต่ ว่า มี สอง คน ชื่อ เวลดี ชื่อ
วิทพิลล ใน คราว นั้น แล้ว พุด ว่า ด้วย
การ ใหญ่ แล ให้ คน เหน ความ ผิด ของ
เขา แล้ว ตั้ง ขรรณเนียม ใหม่ ขึ้น ะ

๐ คน หนึ่ง ชื่อ โรเบตริก เปน คน คั้น
ได้ เติบม ตั้ง สอน ลูก คน จน ใน วัน อาทิตย
แล้ว เปน ขรรณเนียม แล ไป จน ใน เมือง
อังกฤษ แล เมือง อะเมริกะ เปน ขรรณเนียม
ไปเกือบ ทุก เมือง เวลา วัน อาทิตยเปน คราว
จะ ตั้ง สอน ใน พระ คำกริ ให้ รู้ ผิด แล
ชอบ จะ ได้ ก้าว บาป แล้ว ก็ มี ค่อ ไป ใน

เรื่อง เมือง อังกฤษ ๑๐๗

ทุก วัน นี้ ใน ศักราช ๑๘๐๓ ปี ก็ ได้
ตั้ง พวก หนึ่ง ใน เมือง อังกฤษ สำหรับ
แจก พระ คำกริ ใน แผ่นดิน อังกฤษ แด
เมือง อื่น ๆ จะ ให้ ทุก บ้าน มี พระ คำกริ
แต่ คน จน ไม่ มี เงิน ซื้อ เขา แจก ให้ เป็ด
เปล่า คราว ยอช ที่ สาม ได้ ครอง เมือง
ก็ ได้ ซื้อ เลี้ยง เพราะ การ ซื้อ ยอนเฮนเอ็ด ท่าน ก็
ไม่ เห็น แก่ การ เห็นด เห็นชย ไม่ เห็น แก่
ความ ลำบาก เพื่อ จะ ให้ คน ที่ จำ อยู่ ณ
คุก ต่าง ๆ ให้ ดี ขึ้น แล้ว ได้ ทำ การ
ใหญ่ เตือน ใจ โน พวก อังกฤษ ก็ ดี ใน
ยุโรป ก็ ดี ให้ คุก เป็น ที่ ผิด คน ให้ ดี
ขึ้น ใน คราว ยอช ที่ สาม ทำ กตหมาย แผ่น
ดิน เมือง ก็ จัด เตรียม เลีย ใหม่ ใน ศก
กราช ๑๗๖๕ ปี มิสเตอร์ แบลกสโตน
ได้ แต่ง ดี พิมพ์ เรื่อง วิเสศ ว่า ด้วย กตหมาย

แก ธรรมเนียม บ้าน เมือง อังกฤช ยอช ที่ สาม
ได้ สิ้น อายุศม์ ใน ศักราช ๑๘๒๐ ปี ะ

๐ แก ยอช ที่ สี่ ขึ้น ครอง เมือง ท่าน
ครอง ไม่ สำนาน ไม่ ได้เกิด อะไร เปน
การ สำคัญ คราว ที่ ท่าน ครอง เว้น แต่
พวก คริสเตียน ที่ ไม่ อยู่ ด้วย พวก ที่
มหา กระษัตริ เปน ธุระ ครอง ต่อ ไป ได้
ความ ไพรต บ้าง แต่ ก่อน ๆ นั้น ทุก คน
ที่ เปน คริสเตียน เข้า เปน พวกเดียวกัน ต้อง
เสีย เงิน กับ คอเวนแนนต์ ช่วย เลี้ยง พวก
ลูก ลีศย์ ที่ มหา กระษัตริ เปน ผู้รักษ จัด
แจง บำรุง พวก ที่ บ่น ว่า ต้อง เสีย เงิน แด
ไม่ ได้ ประโยชน์ อะไร อีก อย่าง หนึ่ง ถ้า
ใคร ๆ จะ ให้ คอเวนแนนต์ ต้อง รับ คัด กับ
พวก คริสเตียน ที่ อยู่ ได้ บังคับ คอเวนแนนต์
ถึง จะ ได้ ความ ที่ ว่า มาข้างปลายนี้ ยก

เลีย โรแมนกา โทติก ไม่ ชอบ เลย แด บ่น ว่า
ให้ ยก เลีย มี คน หนึ่ง เปน พวก ไอเออร์
แลนด์ คราว หนึ่ง ได้ เตือน พุดจา แสง แร่ ใน
ศักราช ๑๘๒๘ ปี พวก โรแมนกา โทติก ได้ ที่
แล้ว ก็ เสนอ กับ พวก อื่น ๆ ที่ มิ ใช่ว่า พวก
ที่ กระษัตร ครอง แล้ว ยอช ที่ ดี ก็ ลั่น อา
ยุคม์ แด วิเลียม ที่ ดี ขึ้น ครอง เมือง ะ

๑) คราว นั้น มี หลาย บ้าน หลาย ตำบล ที่
เลือก คน ว่า ราชการ จำเพาะ ใน คอเวนแมนต์
ไม่ ค่อย จะ ได้ แด บ้าน อื่น ๆ ที่ เปน บ้าน
เล็ก น้อย เขา เลือก คน ว่า ราชการ ของ
เขาก็ได้ ลอด ยอน รัสเสด เปน ชุระ สู้ สำหรับ
คน ที่ บ่น ว่า ความ เปดียน คอเวนแมนต์ ได้
ให้ สำเร็จ ๕๖ บ้าน เล็ก ๆ ให้ เลิก เลือก
คน ฝ่าย ราชการ แด บ้าน ที่ ได้ เปน ใหญ่
ใน คราว นั้น เลือก คน ว่า ราชการ ฝ่าย เขา

๑๑๐ เรื่อง เมือง อังกฤษ

ก็ ได้ อีก อย่าง หนึ่ง คน ที่ มี ไร่ นา แล
สวน มี คอก เปี้ย ช่วย เลือก คน ที่ จะ
ครอง ใน แวง เขา ได้ ความ เปลี่ยน เหล่า
นี้ ได้ ผล ดี แล้ว คอเวนแมนต์ ได้ ชุ่มนุมน
ว่า ราชการ ข้าง ต้น เมื่อ ได้ ทำ การ เปลี่ยน
อย่าง ที่ ว่า มา แล้ว ได้ ทำ กฎหมาย แผ่น
ดิน ให้ ปล่อย ทาส ไม่ให้ มี ต่อ ไป วิดเดียม
วิดเบอว์ไฟสะ เป็น ผู้ใหญ่ จะเตือน ให้ การ
ที่ ทาส เสื่อม สุนฺญ ไป แล คอเวนแมนต์ ใช้ เงิน
ให้ กับ พวก ที่ นาย มี ทาส ถึง ๘๐๐๐๐ คน
เป็น เงิน ๑๖๐๐๐๐๐๐๐๐ ๖๖

— ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ —
๑ จบ เรื่อง เมือง อังกฤษ เท่า นี้ ๖๖

